

Karolina BIEKŠAITĖ-JEZERSKA

Zodis
LIETUVA
sieloje ir lūpose

Karolina BIEKŠAITĖ-JEZERSKA

**Žodis
LIETUVA
sieloje ir lūpose**

*

Eilėraščių rinktinė

*Pilaitės bendruomenė
Vilnius 2009*

UDK 888.2-1
Bi-129

Knygos sumanytoja Pilaitės bendruomenė

Sudarė Angelė Šarlauskienė

Karolina BIEKŠAITĖ-JEZERSKA

Žodis Lietuva sieloje ir lūpose

Leidinyi išleistas iš 2 % fizinių asmenų
pajamų ir paaukotų asmeninių lėšų

ISBN 978-609-95075-1-4 © Pilaitės bendruomenė,
2009

© Pratarmė, Angelė
Šarlauskienė, 2009

© Viršelis, iliustracijos,
Karolina Biekšaitė-
Jezerska, 2009

PRATARMĖ

Šiek tiek biografijos faktų. Karolina Biekšaitė-Jezerska gimė 1924 metais rugsėjo 23 d. Pamerkių kaime, Varėnos apskrityje, lenkų okupuotoje Lietuvos teritorijoje. Mažažemių valstiečių Biekšų šeimoje be Karolinos augo dar keturi vaikai: trys dukros ir brolis. Karolinos Biekšaitės tėvas Jonas buvo savanoris, pateko lenkų valdžios nemalonėn, buvo pasodintas į kalėjimą, iš kurio pabėgo ir pasitraukė į Didžiąją Lietuvą. Likusi šeima be pagrindinio maitintojo, sunkiai vertėsi, dažnai trūko sotesnio maisto, patogesnio ir gražesnio rūbo, kentė pastovų lenkiškos valdžios priekabiavimą ir nemalonę. Tėvo trūkumą kompensavo pastovi močiutė ir tetos iš motinos pusės globa ir parama. Šeima ilgėjosi tėvo. Mama susiekė su tėvu ir nutarė slapčia su vaikais pasitraukti iš lenkų okupuotos teritorijos į Didžiąją Lietuvą. Pavyko nepastebimai pasprukti. Bėglius lydėjo sėkmė. Šeima įsikūrė Žemaitijoje, Vieksnių miestelyje. Didžiojoje Lietuvoje Biekšų šeimos butis nepalyginamai pagerėjo. 1939 metais Lietuvai atgavus lenkų okupuotą kraštą, Karolinos Biekšaitės tėvas suskubo grįžti į išlaisvintą Vilnių. Šeimai pavyko įsikurti Vilniuje, susirasti darbus. Karolina Biekšaitė ėmė lankyti Aukštesniąją ekonomikos mokyklą, įsikūrusią Gedimino prospekte, J. Karvelio prekybos namuose, bet nespėjo jos baigti. Prasidėjo Antrasis pasaulinis karas. Karo negandos privertė glaustis pas giminaičius kaime netoli Biržų. Pasibaigus karui, pateko enkaavedistų akiratini. Mėgino nuo jų dėmesio pasislėpti ištekėdama ir pakeisdama pavardę, bet buvo surasta ir suimta. Karolina Biekšaitė buvo kaltinama kaip partizanų ryšininkė. Sovietinius okupantus ir jų pakalikus erzino ir jos priklausymas ateitininkams bei atviras nepalankumas Laisvos Lietuvos pavergėjams ir jų pakalikams. Už išdavystę ir bendradarbiavimą su okupantais Karolinai Biekšaitėi buvo žadamas sotus gyvenimas prie sovietinės valdžios. Tokie sandėriai laisvą Lietuvą mylinčiai jauni moteriai pasirodė atgrasūs. Nesvarbu, kad Karolina Biekšaitė buvo iš mažažemių šeimos, nebuvo įrodyti ir jos ryšiai su partizanais, vis tiek ji buvo nuteista 5 metams lagerio už tai, kad žinojo apie partizanus, bet apie juos nepranešė naujajai valdžiai. 1947 metais gyvuliniais vagonais Karolina Biekšaitė su kitomis lietuvaitėmis, kurios buvo nuteistos ilgesniam laikui nei ji, iš Naujosios Vilnios buvo išvežta Uralo link, į Ivdelio lagerį. Čia jos laukė šiltuoju laiku sekinantys darbai ruošiant gyvuliams pašaro atsargas smirdančiose pelkėse, geliant mašalams, uodams, o žiemą, kenčiant šaltį, reikėjo kirsti ir apdoroti medieną. Visą buvimo lageryje laiką lydėjo alkis ir troškulys. Teko pastoviai

justi į save atgręžtą konvojaus šautuvą. 1951 metais baigėsi įkalinimo laikas, bet išsiilgtos laisvės ir galimybės sugrįžti į Lietuvą nesimatė. Karolina Biekšaitė buvo verčiama pasirašyti raštą, kurio nepasirašius, buvo grasinama sugrąžinti į lagerį, tad teko „sutikti“ visam laikui pasilikti vergiškiems darbams Pietų Sibire, Novosibirsko srityje, Ustarkos rajone, Novoaleksandrovkos kaime. Karolina Biekšaitė, kaip ir jos likimo broliai ir seserys iš visų Sovietų Sąjungos užgrobtų teritorijų čia atgabenti buvo tarsi vergai išrikiuoti kolūkių vadovams atsirinkti darbams. Karolina Biekšaitė pateko darbui prie kiaulių. Gyvenimo ir darbo sąlygos buvo ne ką geresnės nei lageryje, tik skirtingai nei jame, teko gyventi nuomojantis būstą pas laisvus vietinius gyventojus ir su jais srėbti putrą iš bendro katilo. Kaimelyje, kuriame apsistojo Karolina Biekšaitė, buvo daug išsigimusių žmonių, kurie, pasirodo, nuo seno sirgo sifiliu. Pastoviai trūko maisto, Karolina Biekšaitė iš gimtųjų namų negaudavo siuntinių. Su ja atsiųstu kąsneliu dalinosi lenkų tautybės Juzefas Jezerskas, kilęs iš Vakarų Ukrainos. Jis sovietinės valdžios buvo nuteistas kalėti būdamas šešiolikos metų, nes pas jį aptiko šautuvą. Vaikinas turėjo širdies ydą. Jį pastoviai ištikdavo širdies priepuoliai, kurių metu Karolina Biekšaitė, būdama jautri svetimo kančiai, stengdavosi jam pagelbėti, kai jiems abiems tekdavo plušėti prie tų pačių žemės ūkio darbų. Žinia, kad niekada nebus leista sugrįžti į gimtuosius namus ir patarimas čia, Sibire, sukurti šeimas, buvo akstinas susituokti. Be to, sukūrus šeimą buvo galima tikėtis gyventi atskirai be šeiminių, kurti asmeninį gyvenimą. Karolina Biekšaitė susituokė su Juzefu Jezersku. Netrukus porai gimė duktė Genutė. Kaimelin, kuriame gyveno Karolina ir Juzefas Jezerskai, antrą kartą atitremtas profesorius iš Vidurinės Azijos patarė parašyti tuometiniam Sovietų Sąjungos Ministrų Tarybos pirmininkui G. Malenkoviui malonės prašymą, kad būtų leista grįžti į gimtinę. Tokį prašymą Karolina parašė ir jis buvo patenkintas. Karolina Biekšaitė-Jezerska su naujagime ant rankų viena leidosi ilgon kelionėn atgal į Lietuvą, bet joje išbuvo tik dvi savaites. Iš tremtyje likusio vyro į Lietuvą atėjo laiškas su žinia, kad ir jis laisvas, ir prašymu Karoliną apsispręsti, jei save dar laiko jo žmona ir dukros tėvu, atvažiuoti gyventi į jo tėvų namus Ukrainoje, į Galičą. Karolina Biekšaitė persikėlė gyventi į uošvių namus, kuriuose jai, kaip svetimtautei, ne ukrainietei, buvo nesaldū. Gyvenant Ukrainoje teko dirbti pačius sunkiausius ir juodžiausius darbus: nuo vagonų krovikės iki paprastos darbininkės daržovių perdirbimo fabrike.

Čia susilaukta sūnaus Vlodo, kuris sulaukęs brandaus amžiaus, tragiškai žuvo.

Kūrybos etapai. Karolina Biekšaitė iki 1997 metų, gyvendama Ukrainoje, Galiče, lageryje ir tremtyje sukurtus eilėraščius ir prisiminimus atkūrė storame albume. Iki tol ji juos kartodavo ir kartodavo mintyse, kad neužmirštų. Be to, jai gyvenant tarp svetimų toks kartojimas leido neužmiršti gimtosios kalbos. Pirmosios eilės gimė patekus enkavedistų nemalonėn tuoj po Antrojo pasaulinio karo, kai (1946 metų žiemą) buvo suimta ir patalpinta į kagebė tardymo izoliatorių Vilniuje, Lukiškių aikštėje. Karolina Biekšaitė nenustojė eiliavusi ir sulaukusi garbaus amžiaus. Jos eilėse raudona gija eina meilė tėvų žemei, amžinasis giminės ilgesys, sunki tremtinių dalia, nepakartojamas Tėvynės grožis, gyvenimiška išmintis. Jos posmuose mūsų tautos amžinieji lūkesčiai, išreikšti paprastais, ne kartą girdėtais meniniais epitetais, liūdnomis ir pakylėtomis nuotaikomis. Neretai atrodo, kad Karolina Biekšaitė, apdainuodama sunkią savo ir jos mylimos Tėvynės dalį, rauda, kaip buvo raudoma tais senais mūsų skaudžios istorijos laikais, ir tarsi taip sumažinamas širdgėlos gylis, sielą apnykęs skausmas. Kaip ši poetė ir tautodailininkė (tokia ją irgi galima laikyti: pomėgis piešti išliko nuo vaikystės; ne kartą nubalintą krosnį, tvorą yra išpašiusi anglies gabaliuku; lageryje buvo pagrindinė atovirukų bendro likimo draugių artimiesiems su krikščioniškomis šventėmis piešėja bei draugiškų šaržų, kad neišklystų iš dorų lietuvaičių kelio, kūrėja; nemažai teko piešti dirbant vaikų darželyje Ukrainoje; jos karikatūros pasirodavo Galičo daržovių perdirbimo gamyklos sienlakraštyje; jos piešiniai (grafika, akvarelė) eksponuoti ne viename Vilniaus pagyvenusių žmonių renginyje, padovanoti sostinės vadovams ir nusipelnusiems piliečiams, vaikų, senelių slaugos namams, išsivežti į užsienį, jais iliustruoti Pilaitės bendruomenės inicijuoti Poezijos pavasariams skirti šio mikrorajono gyventojų kūrybos rinkiniai) prisimena, kad visose pačiose baisiausiose gyvenimo negandose ją lydėjo Aukščiausioji apvaizda ir nematomas angelo sparnas. Ji prisipažįsta, kad visada ėjo ten, kur eiti kuždėjo Dievo balsas. Kam teko susitikti su Karolina Biekšaitė, jos šiltumas, atjauta, gilus žodis, jaunatviškumas ne pagal metus, pavergia. Karolina Biekšaitė 1997 metais persikėlė gyventi į Lietuvą. Daugiau nei keturiasdešimt metų gyvonta Ukrainoje, iš kurio peizažo bene labiausiai įsiminė smerekos – aukštos, kūgius primenančios eglės, augančios tuose kraštuose ir dažni Dniestro potvyniai, nuo kurių dažnai kentėjo tiek ji su šeima, tiek kiti šios upės kaimynystėje įsikūrę

žmonės. Karolina Biekšaitė iki 2000 metų gyveno Naujoje Vilniuje, o vėliau persikėlė gyventi į Vilnių, Pilaitės mikrorajoną. Persikėlusį gyventi į Pilaitę, tapo aktyvia šio mikrorajono Pagyvenusių žmonių centro nare. Be jos eilių, piešinių, guvaus ir šilto žodžio neišsiverčia nė vienas šio centro renginys. Karolina Biekšaitė taip pat dažna ir aktyvi Vilniuje vykstančių pagyvenusių žmonių renginių dalyvė.

Karoliną Biekšaitę pagrįstai galima vadinti liaudies poete. Jos skambų, jausmingą žodį, tarsi iš dzūkiškų liaudies dainų (visa jos šeima mėgdavo dainuoti liaudies dainas), pastebėjo ne tik Pilaitės bendruomenė, bet ir Lietuvos Seimas. Ji už kūrybingumą, pilietiškumą, veržlumą ne pagal metus apdovanota Pilaitės bendruomenės, Lietuvos Seimo garbės raštais. Karolinos Biekšaitės gyvenimas kažkuo primena Eglės žalčių karalienės likimą, turėjusios svajonę bet kokia kaina apsilankyti gimtuose namuose. Tą liudija jos eilėraštis skirtas tremtyje gimusiai dukrai Genutei, kuris baigiamas priesaku: „Žinok, mano dukrele, / Šalis ta, Lietuva, / Ji kiekvienam lietuviui Relikvija šventa“. Nemažai jos piešinių su poetiniais priedais, gyvenimiškos išminties išvalgomis. Jie tarsi dienoraštis, kurį jų autorė vadina savuoju dienopaišiu.

Ši pirmoji eilėraščių rinktinė sudaryta iš pačios autorės įvardintų ciklų „**Dievas ir Lietuva**“ (eilės, sukurtos 1946-1954 metais); „**Kartūs ir saldūs mano prisiminimai**“ (1954-1997 metų eilės); „**Paskutinio meto kūryba**“ (eilės, gimusios po 1997 metų, visam laikui sugrįžus į Lietuvą).

Kai kurios šio rinkinio eilės jau išspausdintos nuo 2004 metų Pilaitės bendruomenės leidžiamame tęstiniame leidinyje „**Pilaitės giesmininkai**“.

Kokia į šią rinktinę sudėtų eilių vertė, paliekama spręsti skaitytojams. Tikimasi, šiuo leidiniu paplatintos Karolinos Biekšaitės eilės leis susidaryti pilnesnį vaizdą eiliuotos žodinės kūrybos, gimusios iš skaudžių politinių kalinių ir tremtinių dalies išpūdžių, viltingų nuojautų, gilių išvalgų. Nemažiau įdomūs Karolinos Biekšaitės prisiminimai apie lagerį, tremtį, gyvenimą Ukrainoje, kuriuos ji norėtų pamatyti išėjusius atskira knyga. Pilaitės bendruomenės iniciatyva jie iš pačios šios praeityje buvusios politinės kalinės ir tremtinės lūpų užfiksuoti kompiuterinėje garso laikmenoje ir, atsiradus galimybei, gali pasirodyti garsinės knygos pavidalu.

Pilaitės kronikininkė dr. Angelė Šarlauskienė

EPIGRAFAS

*Nurimk, nesiblašyk, mano širdede,
Lyg paukštė tamsiame narve,
Tenai, kur aušros auksą beria,
Tėvynė Lietuva yra.
Neverk, nurimk, tikėk ją pamatyti,
Parpult, suklupt ant Jos, šventos,
Pajaust jos kvapą, rankom prisilietus,
Galėč numirt, pripuolus lūpomis prie jos.
Tu nedrebėk, žinai, kaip Lietuvą myliu,
Kaip jos ilgiuos, be jos gyventi negaliu,
Kiekviena diena, valandėlę
Su ja aš mintimis esu.
Ji taip toli už mylių,
Kaip nuotaka graži,
Baltuose obelių soduose,
Kamanių dūzgesy,
Žvaigždelių blizgesy
Ir vyturėlių skambesy.
Ji mano pasaka gražiausia,
Meilės šaltinis ji didžiausias,
Mano vaikystės ilgesys,
Gražios jaunystės spindesys,
Tėvelių malonus, šiltas židinys.
O, kaip seniai, o kaip seniai
Jau išsiskyrė mūs keliai,
Tėvelius priglaudę kapai,
Sesutėms jau savi namai.
Toli nuo mūsų brolis,
O aš viena tarp svetimu žmonių.
Aš trokštu grįžt,
Priklaupt ant žemės kvepiančios,
Priglausti galvą prie brangios,
Ir taip užmigt ant visados,
Ant brangios žemės Lietuvos.*

**DIEVAS
IR
LIETUVA**

*Tik mano tėvynėj
Toks skaidrus dangus.
Jis primena man
Žydinčius linus.*

*Taip noriu sugrįžt į vaikystės pasaulį,
Išgirsti lopšinę močiutės mielos.
Veidu prisiglaust prie žemelės brangios
Ir niekad, jau niekad, nepalikti jos.*

*Neužmiršt man žalių
Balto beržo kasų,
Ant kurių aš supaus
Prie trobelės langų.*

*Ir tų tulpių kvapnių,
Tų gražiausių žiedų,
Nuo vaikystės dienų
Lig žilų plaukų aš užmiršt negaliu.*

*Lyg skinu, sodinu,
Laistau jas vandenių tyru.
Jų žieduose ramybę randu,
Saldu poilsį ten sutinku.*

*Jos kalba, šypsos į mane,
Savo kvapu gaivina šalia
Ir lyg nori pasakyti paslapčia
Kaip šią žemę mes mylim drauge.*

*Mirtis žemėj – teisybė viena.
Visiems lygi ir šalta,
Beširdė, bejausmė ir akla.
Už tai prieš žmones nekalta.*

*Tu, vėjeli, jau nurimk,
Pailsėki ir nutilk,
Visą naktį šėlsti tu,
Neduo di užmerkti akių.*

*Dūkai tarp žalių miškų,
Taršei linus ant laukų
Įsirangęs į bangas,
Supai ir liūliavai jas.*

*Švilpei, gūdei kamine,
Neradai vietos kieme.
Beldeis į langus, duris,
Ieškojai plyšio įlįst.*

*Nuo medžiu plėšei lapus,
Išbarstei juos po laukus,
Sode obuolių skanių
Prikrėtei beveik žalių.*

*Kiek medžių gražių ir jaunų
Išvertei tu iš šaknų.
Ar tau negaila jų,
Gulinčių jau negyvų?*

*Jie norėjo subujot,
Grožiu mus visus viliot,
Savo žiedelius išskleist,
Miela aromatą skleist.*

*Koks, vėjeli, tu žiaurus,
Paukščių išdraskei lizdus,
Išgąsdinai juos mažus,
Jų tėvus ir vaikelius.*

*Skausmo pridarei visiems,
Ir paukšteliams, ir žmonėms.
Ir už ką tu taip žiauriai
Mūsų šalelę draskai?*

*O, saulute, užtekėk
Ir į Lietuvą pasižiūrėk,
Po tavo šiltu sparnu
Bus mums šilta ir jauku.*

*Kai saulutė, aš ir tu
Būsim visada kartu.
Meilė ir vienybė mūs
Nugalės visus vargus.*

*Noriu atsisėst aš ant slenksčio pečių
Gimtosios trobelės pastogė šiaudy,
Godžiai atsigerti saldžios beržo sulos,
Augančio prie mano trobeles brangios.*

*Jis mano vaikystę supo ant savo šakų,
Bučiavo ir glaudės prie trobelės langų,
Jo šakos kvapniu ir gražiu vainiku
Gaubė namelį iš pusių visų.*

*Ir kur aš bebūčiau, varge ar džiaugsmuos,
Toli nuo Tėvynės, ar šaltam Sibire,
Bet žėrinčio slenksčio gimtųjų namų,
Tėvynės brangios, jos didvyrių sūnų,
Neprivers užmiršti, nors ir reiktų numirt.*

Mano mažiesiems:

*Nors, žvirbleli, tu vikrus,
Katinėlis mūs gudrus.
Jei nebūsi atsargus,
Pateksi jam į nagus.*

*Jau saulutė atsikėlė,
Aukso spindulius išbėrė,
Nuo pievų rasą surinko,
Džiaugsmą dėl vaikų paliko.*

*Oi, vėjeli, nelakstyk,
Vaikam plaukų netaršyk,
Juos reiks dar kartą sušukuoti,
Teks mokyklon pavėluoti.*

*Tu, pelyte, nekrapštyk,
Mažų vaikų nebaidyk,
Kai išgirs tave katytė,
Teks pagalbos tau prašyti.*

*Tu, oželi, nesispink
Ir mamytės paklausyk.
Jei nebūsi paklusnus,
Nusisuksi ragelius.*

*Mūs bitelė, ji darbšti,
Pailsėt tu negali,*

*Tarpe žydinčių gėlių
Renki medų dėl vaikų.*

*Tu, marguti, paklausyk,
Mažų vaikų nebaidyk,
Aš tau kaulą atnešiu,
Ir daugiau nepririšiu.*

*Ir graži mūsų Marytė
Pasodino ji gėlytę.
Kai gėlytė pražydėjo,
Net Marytė pažiūrėjo.*

*Oi, išdykus šarka ta,
Apgauti mėgsta visada,
Negali paslapčių turėti,
Mėgsta viska išplepėti.*

*Pasakyk, maža kregždute,
Kas iškirpo uodegytę?
Kaip graži tavo daina,
Klausant alpsta mums siela.*

*Oi, undinė, undinėle,
Nedrumsk Merky vandenėlio.*

*Vandenio reikia mums
Prausti, maudyti vaikus*

*Kas savo tėvelius užgaus,
„Beržo košės“ paragaus!*

Tarp svetimų

*Čia nemielas pilkas dangus,
Aplėbęs svetimus laukus.
Ir saulė, rodos, čia kita,
Paniurus žiūri į mane.*

*Aš čia viena tarp svetimų
Paguodos niekur nerandu.
Tik ašara draugė viena
Taip dažnai ji lanko mane.*

*Nei brolio, nei sesučių mylimų
Aš aplankyti negaliu,
Ant kapų tėvelių mylimų
Gėlių kvapnių nesodinu.*

*Tik ilgesys saldus, sunkus
Įsmeigęs į širdį nagus,
Kankina mane taip seniai,
Kas pasakys, ar dar ilgai?*

*Viltie, o motina kvailių!
Numirsiu aš ir tu kartu,
Ar patikėt aš tau galiu,
Kad dar į Lietuvą grįšiu?*

*Ar galiu aš užmiršti
Lietuvos grožį, lietuvius?
Ar galiu aš iškeisti
Jos kalbą, papročius šventus?*

*Ar galiu aš užmiršti
Garsius mūs praeities laikus?
Ar galiu aš prikelti
Žuvusius brolius narsius?*

*Ar galima užmiršti
Kančiose mirusius vaikus?
Ar galima surinkti
Motinų ašaras, skausmus?*

*Taip noriu sugrąžinti
Jaunystę, praėjusius metus.
Ir noriu pasivyti
Nepasiektus tikslus.*

*Man norisi sutraukyt
Grandines, kandalus,
Man norisi pakelti
Suklupusius vergus.*

*Ar galima iškęsti
Šaltį, alkį, skausmus?
Ar galima žiūrėti
Į mirštančius draugus?*

*Ar galima mylėti
Okupantus žiaurius?
Ar galima išduoti jiems
Savo brolius brangius?*

*Ar galima mūs kalbą
Pakeist ant svetimos?
Ar galima palikti
Pašlaites Lietuvos?*

*Ir jeigu tu lietuvis
Numirti sutiksi,
Bet savo brangios žemės
Niekad nepaliksi.*

*Žinok, visam pasauly
Šio grožio nerasi,
Visur, kur tu bebūsi,
Į Lietuvą grįši.*

*Čia mūs melsvon padangėn
Stiepias qžuolai,
Garsios Birutės dainos
Skamba šaly plačiai.*

*Ir čia Neris vingiuoja
Pušėtais paneriais.
Kiek paslapčių ji žino?
Ką matė jos krantai?*

*Mums reikia prisiminti
Kaip garsi mūs pilis,
Nereikia mums užmiršti,
Kad Vilnius mūs širdis.*

*Ir Katedra močiutė,
Ten augo ažuolai,
Šventą ugnelę kurstė
Vaidilutės tenai.*

*Ir Katedros, senutės,
Rūsiuose taip giliai,
Užmigę ilsis sūnūs,
Jų ginklai ir šarvai.*

*Daug šimtmečių praėjo
Nuo mūšių ir karų,
Ir jau nebėra tarpe mūsų
Kunigaikščių narsių.*

*Nubuskite, didvyriai!
Atverkite akis!
Gal tie laikai garbingi
Į Lietuvą sugrįš?*

*Mylėkim savo žemę,
Kaip motina vaikus,
Tegu meilė ir vertybė
Širdyse mūs atbus.*

*O, Dievo Motinėle,
Globėja Lietuvos,
Palaimink mano šalį
Ir neapleiski niekados.*

*Tesaugo tavo rankos
Žemelę Lietuvos,
Neleiski okupantams
Jos mindžioti šventos.*

*Nuo karo ir nuo bado,
Nuo priešų mūs žiaurių,
Saugok mus ir neduok mums
Pražūt vergijoj jų.*

*Aušros Vartų Marija,
Globėja mūs tikra,
Sujunk širdis lietuvių
Savo meile šventa.*

*Ir kaip vienybė, draugystė būna
Varguos ir bėdoj draugai nežūva,
Jie savo rankas į mus išties
Ir sunkią bėdą pernešt padės.*

*Oi žalia, žalia
Žalia giružė,
Toje giružėj
Tamsus tiurmužis.*

*Oi tamsus, tamsus,
Tamsus tiurmužis.
Tame tiurmužy
Jaunas bernužis.*

*Jis neregėjo
Saulutės tekant,
Jisai nematė
Aušrelės auštant.*

*Oi eisiu, eisiu
Žalio giružėn,
Gal pamatysiu
Savo bernelį.*

*Oi mesiu, mesiu
Rūtų šakelę,
Kad jis žinotų,
Kad vasarėlė.*

*Oi mesiu, mesiu
Sniego gniūžtelę
Kad jis žinotų,
Kad jau žiemužė.*

*Geriau turėti šimtą draugų,
Nei brangenybių ir pinigų
Tau brangenybės tiktai blizgės,
Į tavo širdį neprakalbės.*

*Atleisk, Tėvyne, kad taip nutiko,
Kad sunki dalis mane sutiko,
Kad žemėj šventoj, kurių taip myliu,
Joje gyventi aš negaliu.*

*Kad mano metai, kaip tos gulbelės,
Seniai išskrido iš tos šalelės,
Ir jaunas dienas, kaip vandenėlį,
Seniai nunešė į Nemunėlį.*

*Ir tie takeliai mano praminti,
Jų nesurasti ir nepažinti,
Ir ta gimtoji pirkia sena
Mane užmiršo ant visada.*

*Ir slenkstis gimas tėvų namų,
Lopšys vaikystės pilnas dainų,
Ir balta vyšnia kiemo gale,
Prie kurios mama laukė manęs.*

*Ir beržas aukštas, baltas, gražus,
Ant kurio rėmės žydras dangus,
Jis mane girdė saldžia sula,
Šakom, kaip rankom, glostė mane.*

*Jis man padėjo verkt ir liūdėt,
Užmigt pavėsy ir pailsėt,
Šiandien užmiršta esu aš visu,
Sunku man gyventi tarp svetimų.*

*Svetur lyg paukštė blaškaus aš viena,
Ašarom ir mintim guodžiu save...
O, tėviškėle, šviesa vilties,
Šviesk neužgeski iki mirties!*

*Už ką, Dievuli, mes pasmerkti,
Iš savo krašto toli išvežti?
O gal už tai, kad mūs Lietuva
Nori žydėt ir būti laisva?*

*Svetimam krašte gyventi sunku
Lietuvos grožio čia nerandu,
Aušros čia juodos, saulė kita,
Dangaus mėlynė niūri ir pilka.*

*Aš čia blaškausi lyg paukštis narve,
Ašarom ir mintim guodžiu save,
Noris užmiršti, kad gyvenu,
Nors viltis kužda, numirti grįšiu.*

*Grįžt prie kapelių brangiųjų tėvų.
Norėčiau ir aš ten gulėti kartu.
Smėlio žemelė būt man lengva,
Savoj šalelėj mirtis būt miela.*

*Čia svetimas, pilkas dangus
Aplėbė nemielus laukus,
Ir saulė čia, rodos, kita,
Paniurus žiūri į mane*

*Kiek danguje žvaigždžių,
Tiek žemėje žmonių.
Kol širdys mūsų plaks,
Žvaigždutės danguje degs.*

*O kai širdis pails,
Žvaigždė tava nukris,
Dangaus aukštam skliaute
Takelis jos išnyks.*

*Ten taip tylu, ramu,
Nėr nei pykčių, skriaudų.
Šio grožio aš geidžiu,
Kad būt jis tarp žmonių.*

*Dangaus žvaigždėtam rate
Šviesa, meilė, tiesa
Ir ramybė šventa,
Ir skausmų ten nėra.*

*Apkabino mane
Šviesios nakties tylą,
O, žvaigždele miela,
Kur vedi tu mane?*

*Vesk, žvaigždele, mane
Į šalelę Lietuvos.
Gal dar laukia manęs
Ten močiutė sena?*

Močiutei mano

*Tu pražiūrėjai langelius
Ir prarajojai vartelius,
Išbarstei ašaras graudžias,
Belaukdama grįžtant manęs.*

*Tu gerves į dausas lydėjai
Ir grįžtančias sutikinėjai,
Savo linkėjimus karštus
Dukrai per jas perdavinėjai.*

*Savo akis tu pražiūrėjai,
Ne kartą tau širdį skaudėjo,
Karšta malda ir tik malda
Tą kryžių tau nešti padėjo.*

*Žinok, mano brangi gegute,
Girdėjau aš kaip tu verki,
Ir aš klausydavau sustingus,
Kaip kalba su tavim širdis.*

*Kai ašaros mano riedėjo,
Kai temdė jos mano akis,
Bet apkabint tavęs aš negalėjau,
Ant rankų užnerta grandis.*

*Vilties ugnele, neužgeski,
Tu motina mūsų visų,
Tu miršti visad paskutinė,
Tad neapvilk mano geismų.*

*Aš noriu grįžti į tėvynę,
Suklupt ant žemės mylimos,
Nuo močiutės brangios krūtinės
Jau nesiskirti niekad.*

*Aš pasiilgau kaip sesučių,
Kregždučių ir gimtos trobos,
Vienišo brolio ir tėvelių,
Ir beržo kvepiančios šakos.*

*Sodas vėjo švilpime
Kaukė, lyg žvėris narve.
Dreba žemė ir dangus,
Audra didelė greit bus.*

*Ligi žemei lenkė medžius,
Suka sūkurius pilkus,
Saulė merkias pamažu,
Skuba slėptis už miškų.*

*Lyg per dangiškus skliautus
Tempia kas sunkius ratus.
Šoka šėlstanti audra,
Lyg piktų šunų gauja.*

*Už žalių kvapnių miškų
Kyla kalnas debesų.
Juodas ir tamsus dangus
Dundesys sunkus, dustlus.*

*Jau griaustinis žaibus svaido,
Lyg per pusę dangų raižo.
Ir ugniniu botagu
Pliekia iš pusių visų.*

*Rausvos pušys iš po savo
Tamsiai žalių kepurų sveikina mane.
Balti liekni beržai pakėlė į dangų šakas,
Lyg moja ir sveikina mane.
O gražūs aukšti stiprūs, tankūs miškai
Kaip siena stovi išdidūs, žali, gražūs.
Ir niekas nesugeba jų sunaikinti.
Nei kirviai, nei pjūklai priešų.
Naikino jį lenkai, naikino rusai,
Naikino vokiečiai, o jis nieko nebijo.
Dar gražesnis, dar tankesnis šakojasi.
Kas gal aprašyti mano Lietuvos miškų
grožį?
Ir kas jo grožį gal nupiešt?
Tik mylinti jį siela lietuvio.
Ir Vilnius mums visiems brangus.
Jis – Lietuvos širdis.
Čia mūs pilis,
Čia ir Neris,
Čia mūsų garsioji praeitis.*

Tėvyne!

*Tu tokia stipri.
Tu labai trapi.
Gimusi kovos
Mūšių sūkury.*

*Tu tokia gležna,
Motin mylima.
Pykčio kariauna
Kyla prieš Tave.*

*Gimusi esi
Protėvių lopšy.
Rytas skelbia mums
Jog laisva esi.*

*Dirvą ari Tu.
Tuom esi gyva.
Švieski, švieski saule mums,
Miela Lietuva.*

Mamytei

*Kas surinks tavo ašaras, mama,
Mamuliuk, kas surinks?
Kai beržai saldžių sulą išlašins,
Kai žilvičiai palinks...*

*Tavo pėdos – kiemelio žolelei
Prie palaukės takelis šviesus.
Kas paguos mane likusią vieną?
Kas palengvins vargus?
Ak mamyte, mamyte brangioji,
Aš į mylimą kaimą grįžtu.*

*Tik prie vartų jau tu nebestovi
Ir per langą nežiūri jau tu.*

*Močiute, tu mano malda kasdieninė!
Žiūriu į saulę, o matau mamą.
Saulė šypsosi, o aš verkiu. Kodėl?*

O bus vėl laisva Tėvynė mano
*Kai mėginu apsidairyti
Po seno laiko arimus,
Užlieja širdį man brolybė.
Toks keistas jausmas neramus.*

*Baisiausias karas, bėdų metai,
Žemai nusivirusi galva.
O Tėvų žemė laimę matė...
Bus dar laisva mūs Lietuva!*

*Šventai atminkim sesės, broliai,
Juk Dievo saulė rytą kils –
Nesuklupdys nūnai nuo šiolei
Jokia pyktis, jokia tremtis.*

*Patyrėm negandų nemaža.
Jos kaip akmuo mums širdyse.
Bet baigėsi vergovės lapas.
Nušvito saulė mums nauja.*

*Jo spindi danguje kaip auksas.
Ir gal už auksą dar labiau.
Dabar jau sąmonė atgims man vėlei,
Nes priešo pikto nebijau.
Blyškus vasario ryto veidas.
Bet jame spindi jau viltis,*

*Kad savo gryčios neapleidęs
Tėvynę gražins ir dabins.*

*Sugrįžęs iš kovų už laisvę
Sūnus – manoji parama.
Neveltui jisai kraują liejo.
Yra laisvoji Lietuva.*

*Dienoms iš lėto ratą sukant
Gal atsigaus ir man širdis?
Matydama, kad ir anūkai
Brangios tėvynės neardys.*

*Ir proanūkių stiprią ranką
Pajaus atgimstanti dirva.
Nors laukuos sunkiai dirbti tenka,
Bet arkim ją – čia Lietuva.*

*Ugdykim sąmonę ir dvasią.
Nuo lopšio vis jomis gyva.
Tėvynės gražesnės nerasim.
Ji mums brangiausia ir sava.*

*Negalim į šalis dairytis –
Nedovanotų mus vaikai.
Jei prakaito lašai nukristų kitur, svetur,
Tušti mes liktume visai.*

*Lai dega trispalvė skaisčioji
Per amžius Ji mums atgaiva.
Lai sau su ja metus skaičiuoja
Mūsų laisvoji, mūsų gražioji Lietuva.*

*Lietuva, tu visada mano širdyje esi gyva.
Pavasariais, žiemoj beviltėj*

*Ir artimiausia ir sava,
Vis nešanti man gėrį, grožį, viltį.*

*Viltis tu mano ir garbė.
Idėja, laimės žvakė.
Skaisčiausioji, gražiausioji,
Be jokios nuodėmės,
Tėvynė mano Žydraakė!*

**MANO KARTŪS
IR
SALDŪS
PRISIMINIMAI**

*Ne sapnas, o tikrovė,
Tas kraštas – Lietuva,
Kuris kadais sapnavos
Miegančiai Sibire.*

*Vėl gintaro karoliais
Aš kaklą dabinu,
Kaip mylėti brangų kraštą
Dukrelę mokinu.*

*Jei gimei lietuviu,
Lietuviu ir mirk.
Ir kol širdelė plaksis,
Šio vardo neužmiršk.*

*Ir jau nebe dukrelė,
Anūkėlė maža,
Bėgioja po Sodelį
Kaip drugelis laisva.*

*Nors toli nuo tėvynė
Svetur aš gyvenu,
Bet širdimi ir siela
Su ja visad esu.*

*Ir gražią, mielą kalbą
Miškų dainoj girdžiu.
Nei vieno gimto žodžio
Mirsiu – neužmiršiu!*

*„Močiut, mano,
Močiut, mano –
Tu raiba gegutė,
Kiek daug vargų*

*Kiek daug bėdų
Tau Vėjai pūtė!“*

*Labas rytas! Rūkas ritas,
Rūkais miškas paraizgytas,
Rūkais pievos apsiklojo.
Savo grožį pakavojo.*

*Nors saulutė užtekėjo,
Bet į žemę nežiūrėjo.
Rūkas uždengė jai veidą –
Savo sidabrinį kaimą.*

*Staiga šarkos suklegėjo,
Visiems paukščiams išplepėjo,
Lyg saulutė dagų šlavė,
Žemėn durys užsidarė.*

*Mėnuli, tėveli, žiūriu į tave,
Kiek daug paslapčių matau tavo veide.
Iš jų paslaptis įdomi tik viena,
Kokia mano brangios Tėvynės dalia?*

*Ar ilgai liesis mūs brolių kraujai?
Ar ilgai dar žemę draskys vanagai?
Ar laužys dar motinos mano rankas?
Laidodamas sūnus ir jaunas dukras?*

*Sėdžiu liūdna ant mamos suoloelio,
Matau vyšnių baltame žiede.*

*Tai ne vyšnia stovi prie vartelių,
Tai mano mamytė jauna.*

Duona

*Kaip žiedas lino kvapnus,
Gražus mūs Tėvynės dangus.
Ramus čia, vaisingi žmonės,
Myli žemę ir laukus.*

*Ir žemelė ši šventa.
Prakaitu ji apliet.
Už tai ant stalo šeimininko
Yra duona visada.*

*Visą žemę apeisi,
Tokios duonos nerasi!
Ji taip skani, nors juoda,
Ant ajerų iškepta*

*Kai į kaimą užėini,
Duonos kvapą pajunti.
Ten toliau, kaimo gale
Aušta duona iškepta.*

*Kaip myliu aš žemę,
Gelstančius rugius,
Juose rugiagėlių mėlynus žiedus.*

*Iš rugių duonele
Bus kvapni, skani,
O iš rugiagėlių puokštė graži.*

*Be duonos mūs stalas
Turtingas nebus,
O be rugiagėlių rugeliai pražus.*

*Taip, kaip rugiagėles pamilo rugius,
Mylėkim ir mes tuos Tėvynės laukus.*

*Duonos kasdieninės, Dievuli, duok mums,
Gerbt duoną mokinkim mes savo vaikus.*

*Rieda, skuba šiaurėn ešelonai
Vis toliau nuo tėvynės laukų,
O per plyšius dundančių vagonų
Žiūri akys brolių kalinių.*

*Leidžias saulė, šešėliai palinko,
Nesimato sodybų gražių.
Mūsų širdys Lietuvoj paliko,
Girdis dainos liūdnos kalinių.*

*O saulutė negesta, nemiršta,
Ir vergai sunkių dalių išbus.
Mūsų stiprus ir drąsūs ereliai
Dar sugrįš į Tėvynės laukus.*

*Tamsiai pilkas debesėli,
Iš kur tu plauki?
Ant savęs lyg šieno krūvą,
Ką joje neši?*

*Gal visos Lietuvos vargus
Tu ten sukimšai?
Gal visų lietuvių skausmus
Tu ten surinkai?*

*Jeį gaivius lietaus lašelius
Savyje slepi,
Prašau, grįžki į Tėvynę!
Ten juos išbersi.*

*Negailėk mano žemelei
Tu lietaus lašų.
Tu nuplauk mano Tėvynę
Nuo dulkių, purvų.*

*Negailėk mano žemelei
Sidabro rasos,
Tegul spindi laukai, pievos
Žerėjime jos.*

*Bus tada žemelei mano
Alsuoti lengviau,
Sudūzgės linksmiau bitelės
Žydinčiuos laukuos.*

*Kai saulutė toli vakaruos,
Audžia drobes sesutes namuos.
Jose dainos ir širdies skausmai,
Ten ir ašaromis blizga raštai.*

*Joms ta drobė kvapni ir miela,
Ji kaip popierius balta ir plona,
Kaip baltųjų lelijų žiedai,
Čia mergelių svajonės, sapnai.*

*Per šį platų pasaulį einu
Ir suprasti niekaip negaliu,
Kodėl mamos drobelių rašte
Sunki mano dalia išausta?*

*Bet močiutės paklaust negaliu,
Nuo gimtinės toli gyvenu
Ir motušė seniai jau kape,
Ji šią paslaptį slepia grabe.*

*Neužgesint naktį žvaigždžių.
Nesustabdyt upių sraunių.
Neišdžiovint jūrų plačių.
Nesugrąžint dienų jaunų.*

*Ruduo jau surinko nuo medžių lapus
Ir paukščiai jau ruošas į šiltus kraštus.
Pasakyk kregždute, kur kelias brangus,
Kuris į Tėvynę nuvestų dar mus?*

*Ten laukuos banguoja lyg jūra rugiai,
Ten aušrelei auštant čiulba vyturiai,
Ten saulė šiltesnė ir duona skanesnė,
Ten mano jaunystės pirmieji žiedai.*

*Ten mano vaikystės lopšys iš vyčių,
Jis pilnas vilčių ir močiutės dainų,
Kaip noriu sugrįžt dar jame pasisupt,
Prie močiutės kojų ant kelių suklypt.*

Šienapjūtė

*Rasos tviska, dalgiai žvanga
Šienapjūtė pievom žengia.*

*Dar saulutė netekėjo,
Kai berneliai mūs išėjo.*

*Per rasotas pievas brenda,
Vyturėliai su jais skrenda.*

*Kol saulutė užtekės,
Jau rasa nebeblizgės.*

*Tik gėlių gražūs žiedai
Kritę savo kvapą skleis.*

*Plieno dalgiai taip žvangėjo,
Lyg daina graži aidėjo.*

*Žemė lyg medum kvėpėjo,
Gėlės aromatą liejo.*

*Gaila man pievos žiedų,
Gaila bitelių darbščių.*

*Jos linksmutės čia skrajojo,
Medų iš žiedų rankiojo.*

*O medutis toks saldus,
Tarsi gintaras skaidrus.*

*Iš avilių šeimininko
Liejas medus per kraštus.*

*Tu, bitele, tu, darbšti,
Pailsėt tu negali.*

*Ar saulutė, ar lietus
Skrendi toli į laukus.*

*Ten, kur pievos, kur žiedai,
Nuvargus perdien skraidai.*

*O kai saulė už mišku,
Tu sugrįžti iš laukų.*

*Plaukit debesys tolyn,
Pievoj sieną reik džiovint.*

*Tu, vėjeli, pusk greičiau,
Tu, saulute, šviesk karščiau.*

*O šienelis, kai išdžius,
Džiaugsmo šeimininkui bus.*

*Pakinkys bėrus žirgus,
Parveš šieną į namus.*

*Dar saulutė netekėjo,
Daina pievoj suskambėjo.*

*Basos mergos su grėbliais
Šieną ten apvertinėjo.*

*Ir varpeliai vyturių
Taip linksmai danguj skambėjo.*

*Mergų dainos susiliejo
Su čiulbesiu vyturėlių.*

*Geltoni rugeliai kaip jūra banguoja
Toliau žalios pievos kaip rūta žaliuoja,
Raudonos aguonos lyg dega, liepsnoja,
Šitas „visas“ grožis mus širdis vilioja.*

*Gesta naktis...
Mėnulis plaukia danguje.
Jis nori dar surinkt žvaigždes,
Nuskendusias prūde.*

*Bunda aušra...
Pamiškėm klaidžioja migla,
O ant laukų, pievų žalių
Blizga, kaip ašara, rasa.*

*Juoda dalia...
Kaip debesų sunkių gauja,
Kaip grabas akmenų,
Bet ji miela, kaip mano Lietuva.*

*Sapnas gražus...
Aplanko retkarčiais mane:
Lyg prie gimtų savo namų
Bėgioju dar tokia maža.*

*Mano ruduo...
Nudažė plaukus man baltai.
Jie primena sodą tėvų.
Aš jaučiu kvapą jų žiedų.*

*Nemielas kraštas...
Sunku gyvent tarp svetimų.
Savo kalbos,
Lyg paukščių skambančios dainos,
Negirdžiu niekad.*

*Papūsk, vėjeli, iš pietų,
Man mielą dainą uždainuok.
Dainą brangių mano tėvų,
Dainą didvyrių lietuvių.*

*O stebuklingoji Marija!
Prieš Tave lenkias Lietuva.
Palengvink jos sunkius vargus.
Saugok jos žmones ir laukus.*

*Aš pavargau...
Prie prūdo poilsį radau.
Prūde tiek daug šviesių žvaigždžių.
Deja, pasiekt jų negaliu.*

*Man čia trošku...
O šaltinėli Lietuvos!
Tu atgaivink, sukleketuok
Ir auksu želiančiais lašais
Tu mano veidą apiprausk.*

*Noriu sugrįžt...
Gyvent tarp brolių lietuvių,
Klausytis jų liaudies dainų,
Didžiuotis Vilniaus garsumu,
Melsvos padangės gražumu.*

*Greit už aukštų, rausvų kalnų
Saulutė nusileis.
Naktis svajonėm papuošta,
Ji su sapnais ateis.*

*Mėnulis iš tamsių miškų
Į dangų pasikels
Ir miegančias savo žvaigždes
Iki vienai prikels.*

*Mėnulis lipa vis aukščiau
Ir žiūri į erdves,
Ir skaito, skaito jis žvaigždes.
Nori uždegti jas.*

*Mėnulis rieda pamažu
Žvaigždžių šviesiu taku,
O Vilnius miega taip saldžiai,
Jam matosi sapnai.*

*Sapnuojas jam ir praeitis,
Gedimino laikai,
Koks buvo jis drąsus, narsus.
Didvyriai jo sūnai.*

*Kaip didelė ir kaip graži
Buvo mūsų Lietuva
Nuo jūrų lig jūrų plačių
Skambėjo mūs daina.*

*Ir Vilnius mums visiems brangus,
Jis Lietuvos širdis,
Čia mūs pilis, čia ir Neris,
Čia mūsų garsi praeitis.*

*Kukavo gegutė
Per sodą skrisdama,
Verkė lietuvaite
Svetur gyvendama.*

*Sakyk, gegut raiboji,
Kokiu skrendi keliu?
O gal į brangų kraštą,
Kurį aš taip myliu.*

*Suskaityk metelius,
Ar ilgai man čia būti?
Ar lemta man sugrįžti
Į gimtus namelius?*

*Aš noriu pamatyti
Žmones savo brangius,
Noriu jiems išdainuoti
Visus savo vargus.*

*Močiutės neturiu aš,
Ji seniai šaltam kape,
Tėvynė mano brangi
Man motina antra.*

*Rūtų, mėtų aromate,
Darželių gėlių
Laukiu mylimo bernelio,
Kurį taip myliu.*

*Šią žvaigždėtą, tylią naktį
Mėnulio rate
Taip norėčiau pasisupti
Su tavim drauge.*

*Taip norėčiau Grigo Ratuos
Pasivažinėti
Ir takais dangaus žvaigždėtais
Dar pabėginėti.*

*Aš pasiūščiau tau žvaigždėlę
Šviesią nuo dangaus,
Ji primins tau mūsų meilę
Aukso spinduliuos.*

Gegute

*Oi, gegute, tu raiboji,
Kaip močiutė mums miela,
Tu labai gražiai kukuoji,
Mūsų metelius rokuoji.*

*Tu taip gailiai nekukuok,
Mums metelių nerokuok,
Geriau skriski į sodelį
Ir suvyki sau lizdelį*

*Tu į svetimus lizdus
Dedi savo kiaušinius,
Nesidžiaugi tu vaikais,
Jų nešildai po sparnais.*

*Tu kukuoji taip gailiai,
Kur vaikai? – tu nežinai.
Mūsų metelius rokuoji,
Sapne vaikelius sapnuoji.*

*Jie nežino meilės tos,
Savo motinos tikros,
Būna jų dalia skaudi,
Ir nemiela, ir karti.*

*Tu skraidai po žalių girių,
Nes ramybės nerandi,
Ieškai vis vaikelių savo,
Ir kukuoji, lyg verki.*

*Kaip gaila man jaunų dienų
Kurios praėjo be tikslų.
Ir dešimt metų, kaip graudu,
Nešioti vardą kalinių.*

*Bet vardas – politinių kalinių
Man brangus, didžiuojuos juo.
Aš politinė kalinė!
Tėvynės Lietuvos duktė.*

*Sapnavos man vaikystė mano
Besisupanti beržo šakose.
Mama miela prie trobos lango
Stovinti dar tokia jauna.*

*Sapnavos man rūtos, mėtos,
Kleketas gandrų ir šulinys,
Balti berželiai, aukštos liepos,
Sena trobelė, židinys.*

*Tas senas, jau palinkęs, kryžius,
Jis laimina mūsų kelius.
Neklausia, iš kur tu sugrįžti,
Pailsėti jis kviečia visus.*

*Ilgakojis gandras
Iš dausių parskrido,
Ant stogo trobelės
Sau lizdą suvijo.*

*Kleketuoja gandras
Kiekvieną rytelį.
Puošia ir dabina
Jis savo lizdelį.*

*Miela pažiūrėti
Į gandrų porelę,
Gražų, rūpestingai
Suvytą lizdelį.*

*Vaikelius jie savo
Tur gerai penėti,
Nes į dangų skristi
Reik jėgų turėti.*

*Nors sunkaus likimo raiščių
Aš sutraukyt negaliu,
Bet širdim, savom mintim
Aš į Lietuvą skrendu.*

*Ir vaikystės šviesiplaukės
Aš užmiršti negaliu,
Kaip drugelis ji skrajojo
Merkio žydinčiu krantu.*

*Kur jūs, pasakos šviesplaukės?
Kur rageliai piemenų?
Kur vaikystė basakojė,
Kurią lyg šiandien regiu?*

*Jau pavasaris arti.
Sugrįš paukščiai iš toli.
Ruoškime lizdus gandrams,
Dirbkim namelius špokams.*

*Greit gandrai sukleketuos,
Švilps varnėnai vėl soduos.
Klausant jų gražios dainos
Dirbti mums nenusibos.*

*Mama, mama, baltoji gulbele,
Aš grįžtu tuo sodo takeliu,
Tik vartelių tu man neatkėlei,
Prie langelio nestovi jau tu.*

*Taip norėč prisiliest savo rankom
Prie sidabru papuoštų plaukų,
Taip norėč dar pajaušt tavo meilę,
Išgirst balsą, lyg daina mišku.*

*Į kasas tu man dalią supynei,
Ji sūri, bet miela ir brangi.
Kaip mylėt savo šalį išmokei.
Ji, kaip tu, motinėle, graži.*

*Taip norėčiau lūpomis prisiliesti
Prie suvargusių rankų tavų,
Taip norėčiau tau žemai nusilenkti,
Priglaust galva prie kelių brangių.*

*Jeį gerai nesimokysi,
Lengvų dienų nematysi.
Reiks žemelę pamylėt,
Ją savo prakaitu apliet.*

*Nei nuvažiuot, nei aplankyt
Aš negaliu savo močiutės.
Tad nors sapne Tu aplankyk,
Man pasirodyk nors sapne, nors sapne!*

*Be tavęs, močiut,
Šalti vėjai pučia.
Be tavęs, močiut,
Saulutė nešviečia.*

*Kad galėčiau tave, žemele,
Sugniaužt į saujelę
Ir giliai, giliai paslėpti
I savo širdelę.*

*Aš tada gerai žinočiau,
Kad tu nepražūsi,
Priešų ir okupantų
Skriaudžiama nebūsi.*

*Kaip motina savo vaiką,
Aš tave saugočiau.
Jei reikėtų tavo naudai,
Save paaukočiau.*

*Ir varguose, ir džiaugsmuose
Su manim tu būtum,
Tu mano mažoj širdelėj
Niekad nepražūtum.*

*Jeigu meilė ir vienybė
Širdyse mūs būtų,
Lietuvoj, mano šalelėj,
Tamsybių nebūtų.*

*Taip mylėjau aš močiutę –
Ji mane paliko...
Lietuva antra močiute
Būti man sutiko.*

Sausio 13-ajai atminti

*Plaukia tankai, lyg Neries banga,
Girdis šūviai, žmonių aimana.
O lietuvių krūtines daina
Kovos ginklu jiems buvo tada.*

*Ir drąsi, ir graži, ir jauna
Tu prieš tanką stovi, kaip uola.
Ir matau akyse aš tave,
Ir tu man, kaip sesuo mylima.*

*Lietuvaite, kur tavo kasa?
Tu po tanku guli kruvina.
Nors ir verkia močiutė sena,
Tu daugiau nebebusi jauna.*

*Lyg tie vanago stiprūs nagai,
Draskė mano tėvynę ilgai,
Bet į stiprius lietuvių pečius
Jie sulaužė savo nagus.*

*Jie žinojo, kad galo nebus,
Kad lietuvis stiprus ir kantrus.
Jie vergaut nepripratę seniai,
Suklupdyt nepadės nei ginklai.*

*Jie paliko vienišus namus,
Nežiūrėjo šaltis ar lietus.
Susiėmę už rankų visi
Gynė Vilnių jauni ir seni.*

*Kurie mirė kovoj nelygioj,
Kad jie žus, jiems nebuvo galvoj.
Jie, kaip savo mylimus tėvus,
Gynė Seimo namus.*

*Ir krito už laisvę sūnai qžuolai,
Šiandien kapuose ilsis jų palaikai.
Ta laisvė brangi mums, krauju aplieta,
Senų motinėlių gailiai apverkta.*

*Ant aukšto kalnelio pavėsy pušų
Išaugo kapai sūnų ir dukrų.
Ilsėkis, dukrele, tu čia ne viena,
Čia mano širdis su tavim apkasta.*

*Gėlių puokštėm papuoštu keliu
Ėjo žmonės su skausmu didžiu.
Tik nei šūkių, nei juoko balsu.
Nebuvo girdėt tarpe jų.*

*Tik žvakelės mirkčiojo liūdnai,
Tik ašaros krito tyliai.
Ten, kur kraujo stovėjo klanai,
Degė žvakių krūvelės ramiai.*

*Žino visas pasaulis seniai,
Kokie žmonės gyvena čionai,
Kaip jie moka mylėt ir gyvent,
Jeigu reikia, už laisvę kariaut.*

*Tu šiandieną laisva ir rami,
Kaip pavasaris, jauna ir graži,
Nebelenda jau tankai sunkiai,
Ir nutilo jau šūvių aidai.*

*Ten, kur liejosi kraujo klanai,
Dabar žydi gražiausi žiedai,
Ten negęsta žvakelių liepsna,
Nepamirš jų jauna Lietuva.*

*Ir pavėsy gražuolių pušų,
Ilsis kūnai didvyrių sūnų,
Jie gyvi, nepamiršim mes jų,
Tu garbingų jų žygių, darbų.*

*Vėjai supa viršūnes pušų,
Kiek daug jose paukštelių lizdų
Čia per dienas, naktis, lig aušrų
Nenutilsta daina vyturių.*

*Neša sesės jums gėles gražias,
Dovanoja jums savo maldas,
Jūs ilsėkitės, broliai, ramiai,
Neapaugs jus praminti takai.*

(Tomuko garbei)
*Netikėtą ir nelauktą
Priešą sutikai,
Nuo žiaurios bandito rankos
Jaunystėj tu kritai.*

*Nors gyvenimas gražus,
Tu jau suglaudei sparnus,
Savo darbus ir tikslus
Palikai neužbaigtus.*

*Nesuspėjai tu pražysti,
Išskleisti šakas,
O prakeiktos priešo rankos
Aplaužė žalias.*

*Prie žemelės, lyg močiutės,
Galvą priglaudei
Ir šaltom bejausmėm lūpom
Ją pabučiavai.*

*Ir, kaip qžuolas jaunutis,
Iš pačių šaknų pakirstas,
Kritai ant žemės
Nuo priešų žiaurių.*

*Ne putino raudonos uogos,
O kraujo lašai,
Tyliai krinta ant žemės,
Lyg verkia gailiai.*

*Krito ašaros tėvelių,
Krito visų giminių,
Jų didelis, juodas skausmas
Liejas iš širdžių.*

*Jie norėjo tave ištraukti
Iš mirties nasrų,
Bet mirtis širdies neturi,
Negirdi verksmų.*

*Tu svajojai kaip erelis
Skraidyti virš kalnų,
Tu buvai brangių tėvelių
Vainikas vilčių.*

*Bet sutrūko tikslai tavo
Lyg siūlai šilkų
Ir užmigdė tave jauną
Ramybė kapų.*

*Neprašytą ir nelauktą
Priešą sutikai,
Nežinau, kodėl banditui
Tu nepatikai?*

*Dainą tau ošia žalios pušelės
Vainikai puošia aukštą kapelį
Verkia močiutė, lyg ta gegutė,
Verkia, jos rankose mažą žvakutę.*

(Tomuko atminčiai)

*Bažnyčių varpai liūdnam skambėjo,
Į kapus sūnų tėvai lydėjo.
Ašaros gaudžios skruostais riedėjo,
Jie savo širdis graban įdėjo.*

*Ir visas Vilnius tavęs vaitojo,
Į kapus kelių gėlėmis kloja,
Kalne trispalvė liūdnam plasnoja,
Ji paskutinį kartą tau mojo.*

*Bažnyčių bokštai saulėj blizgėjo,
Spindesiu šiltu prikelt norėjo,
Lyg pasistiebę graban žiūrėjo,
Kad tu jau miręs, jie netikėjo!*

*Ošime pušų aukštas kapelis,
Vainikai, puokštės, dega žvakelės
Ir šviečia, šviečia smėliu išbertas
Tėvų pramintas siauras takelis.*

*Lanko tėveliai brangų kampelį,
Tvarko ir puošia sūnaus kapelį,
O ašarėlėm savo sūriom
Gėleles laisto savo gailiom.*

*Miegok, sūneli, saldžiai, ramiai,
Dainą tau pušys ošia liūdnei,
O tavo žygiai, tavo darbai
Atminty mūsų bus amžinai.*

*Nors aš tavęs ir nemačiau,
Bet su skausmu širdy verkiau,
Tu žemės mylimos grumstelis,
Kaip žiedas nuskintas anksti.*

*Jei atvažiuosiu dar pas Jus,
Į Rasų kapus nueisiu.
Tomuko kapą atrasiu,
Žvakelę mažą uždegsiu,
Prie brangaus kapo priklaupsiu,
Už dūšią Jo pasimelsiu.*

(Teta Karusė)

Pilis

*Trimitų aidėjo garsai,
Veržės į girią žirgai,
Narsiam ir drąsiam Gediminui
Lenkės pušys žemai.*

*Triukšmas, šunų lojimas,
Girdis ir šūvių garsai,
Girioj lyg perkūnų trenksmai,
Traška, liepsnoja laužai.*

*Žvėrys savais takeliais
Bėga ietim pirmyn,
Krūmai, žolių tankumynė
Slepia gyvybes jų.*

*Jauna širdis Gedimino
Trokšta į girią gilyn,
Paukščių daina jį vilioja
Lyg šaukia, kviečia tolyn.*

*Už miškų saulė nukrito,
Greit mėnuo žvaigždes uždegs,
Ligi ryto miške klaidžiojo,
Nuvargęs ilgai miegojo.*

*Sapnuoja sapną Gediminas:
Lyg staugia vilkas geležinis,
Iš nasrų liejasi ugnis
Ir šviesą skleidžia į šalis.*

*Žili vaidilos, pranašai
Sapną išaiškino smulkiai:
Kur staugė vilkas geležinis,
Turi miestą sukurt Gediminas.*

*Ir bus tas miestas toks gražus,
Pasaulį žinomas, garsus.
Garbingas didvyriais sūnais,
Mūšiais narsiais, darbais kilniais.*

*Tarp ošiančių pušų žalių,
Tarp stiprių girios ąžuolų
Išaugo pilis, lyg uola,
Nenugalima ir tvirta.*

*Jos sienos sunkių akmenų,
Iš lietuvių karštų širdžių.
Čia kunigaikščiai narsūs mūs
Jie mušė prūsus ir gudus.*

*Kiek visko matė sienos šios,
Kad prakalbėt, garbingos jos,
Kiek nekaltų brolių kūnų
Nuplaukė Neris upeliu.*

*Ir praeities pilies garsios
Užmiršt neturim niekadoms,
Ir mūs trispalvė vėliava
Per amžius plevėsuos ant jos.*

*Ir glėbyje pušų žalių
Pagerbta tėvų ir vaikų
Išvijo ji priešus piktus
Jos sienos niekad nesugrius.*

*Vyturėli, mažytis paukšteli,
Tu prie grotų lango sučiulbėk,*

*Tu sparneliuos atnešk pirmas gėles,
O snapeliuos rytines žaras.*

*Kad žinočiau, kad jau vasarėlė,
Per langeli rūtelę įmesk,
Kad žinočiau, kad jau žiemužėlė,
Balto sniego gniūžtelę įmesk.*

*Tu nuskrisk, paprašyk motinėlės,
Kad daugiau ji neverktų manęs,
Tu surink jos gailias ašarėles
Ir į kamerą mano atnešk.*

*Kai beržai saldžių sulų išlašins,
Baltos vyšnios sodely pražys,
Sučiurlens savo dainą upeliai,
Pas mamytę dukrelė sugrįš.*

*Ilsisi bitelė obelių žieduose
Ir užmigo vėjas saldžiai ajeruose.
Sudūzgė bitelė obelių žieduose,
Sugūdė vėjelis gailiai ajeruose.*

*Gal paklydo vėjas ajeruose,
O bitelė obelių žieduose?
Nepaklydo vėjas ajeruose,
Nei bitelė obelių žieduose.*

*Vieno žodžio vėjas išsigando,
Abu žodžio baisaus išsigando!
O tas žodis buvo „niekada“,
Jis pervėrė širdį kaip striela.*

Prisiminus tėvelį

*Oi, tėtuši, tėtušėli, mane išvaduoki,
Už nemylimo bernelio
Manęs neišduoki.*

*Kas man iš to, kad turtingas,
Kad turi savo dvarą,
Oi, negaliu, tėtušėli,
Man ten bus negera.*

*Oi, negaliu, motinėle, jis man nepatinka,
Neseniai širdelė mano
Prie kito palinko.*

*Jei tu neisi už to vyro,
Ne mūs duktė būsi,
Ar nelaimėj, ar varguose žūsi.*

*Šalia kelio ant kalnelio
Stovi juodas kryžius.
Tenai klūpo du seneliai,
Jie ten gailiai verkia.*

*Gailiai verkia ir dūsauja:
Turėjo jie dukrelę,
Ji išpildžius tėvų valią
Ilsisi kapely.*

Tau mano partizane

*Vėjas nešė dūzgesį kamanių,
Medum kvėpėjo žemė ir skliautai,*

*Ir visa sodyba tartum menė,
Skendo soduos papuošta baltai, baltai.*

*Baltos vyšnios kaip mergautinės svajonės.
Baltos obelys kaip nuometai balti,
Baltos dienos, baltos naktys,
Balti žmonės obelių žiedais
ir vyšnių žiedais apsnigti.*

*Baltos sodai, tik ne baltos godos.
Nebalti pakrančių putinai.
Ir upelis, ir žilvičiai, rodos,
Tuoj pravirks, tuoj pravirks liūdnai, liūdnai...*

*Ar bitelė avilio nerado?
Ar pravirko vėjas ajeruos?
Akmenėliui gal užkando žodį
Nuo žinios baisios, baisios ir negeros?*

*Ne bitelė avilio nerado,
Ir ne vėjo tai gūdi rauda,
Tai dvi širdys žodžio išsigando.
Vieno žodžio, vieno žodžio „niekada“.
Niekada, niekada tu negrįši.
Eis pavasariai ir žiemos...
Vėl žydės žiedai ir paukščių
vėl klausysiuos sutartinės.
Negirdėsiu tik tavos širdies!*

*Ant žemelės, ant brangios parpuolęs,
Tu priglausi mielą galvą amžinai.
Ne šermukšnių raudonais karoliais
Papuošta nusvirs galva – nejaus.*

*Vienas kito niekad nematysim,
Išsiskiria mūsų nelaisvės keliai.
Į Tėvynę gal niekad negrįšim,
Tad duok ranką paspausti stipriai
Niekada, gal niekad nematysiu?..*

*Plonus skanius blynus
Kepdavo mamytė,
Per jos trobos langus
Gali pamatyti.*

*Prabėgo lyg sapnas
Šviesplaukė vaikystė.
Plonų mamos blynų
Man jau nematyti.*

*Skrudėlyte, tu vikri
Nors mažytė, bet stipri,
Tu valai mūsų miškus,
Naikini parazitus.*

*Skrudėlynai kaip kalnai,
Auga mūs miškuos ramiai.
Ir vaikų gera ranka
Neardys jų niekada.*

Prisiminus Nastutę (kalėjime)

*Naktis svajonėms papuošta
Mylėti kviečia pakužda.
Tu meilę slaptą išlaikyk,
Nė žodžio niekam nesakyk.*

*Nes meilė priešų daugel tur,
Nuo jų reik slėptis net svetur,
Jie trukdo man mylėt tave
Ir kviečia džiaugtis pas save.*

*Nenoriu jūsų aš džiaugsmų.
Mylėti trokštu be skausmų,
Kaip gėlės mylisi žieduose,
Kaip paukščiai čiulba miškuose.*

*Taip trokštu aš tave mylėt
Ir meilė paslaptį tęsėt.
Lai kalba, juokiasi iš mūs,
Mylėsiu tol, kol meilė bus.*

*Myliu, aš viską myliu,
Kas miela ir gražu,
Kas širdžiai šnabžda myliu
Taip tyliai, tyliai pamažu.*

*Myliu rūtų darželį,
Ten poilsį randu.
Myliu savo bernelį,
Mintimis pas jį skrendu.*

*Mergyte jaunoji, ką atsakysi,
Ar savo žodžio neatmainysi?
Mergyte jaunoji, tikėki į mane,
Nes tik tave myliu.*

*Tau, tik tau, dainuoju aš,
Visas gražiausias daineles,*

*Širdis nerimsta ilgesy,
Nes tiktai tu esi.*

*Rausvuose rytuose teka saulelė,
Žvaigždės išblėso, aušta dienele,
Mano pieno dalgelis jau išpustytas,
Sveikina mane rytas.*

*Rasotom pievom aš brendu,
Nuvyto jos ir man graudu,
Taip vysta, džiūsta žolynai,
Nori paskinti jai*

*Bet gana, vėjeli, mane bučiuoti,
Prikeik mergelę kiemelio šluoti
Sakyki, kad atjos tasai, kurs myli,
Tik, vėjužėli, – tyliai...*

*Neišdžius sielos šaltinis,
Kuris veržias iš krūtinės,
Kuris mušas iš širdies,
Neišnyks iš atminties.*

*Slegia ilgesys sunkus,
Skausmas liejas per kraštus,
Troškulys smaugia, kamuoja,
Čia manę niekas nevilioja.*

*Čia ramybės nerandu,
Už ką save kankinu,
Skausmams galo nematau,
Sapnuose Lietuvą lankau.*

*Po šaltos sunkios žiemos,
Griš pavasaris žieduos,
Tik mano jaunų dienų
Grižt atgal nesuvilios.*

*Vilties šviesa gyvenu,
Nors jaučiu, kad jau vėlu,
Saulė leidžias vakaruos,
Naktis žemę greit apklos.*

*Ir mirtis beširdė ta,
Ji bejausmė ir akla,
Ji mano jausmus visus
Paslėps į šaltus kapus.*

*Ir šaltinis tas skaidrus
Nebemuš, išseks, išdžius,
Užmiršiu visus vargus,
Lietuvą, gimtus namus.*

*Tik gūdi kapų tyla,
Žemė sunki, svetima,
Slėgs mano kaulus senus,
Slėps mano vargus sunkius.*

*Ateik, mergele, pas mane,
Kiek žolynų, kiek laimės čia,
Žieduos išmaudysiu tave
Ir visą išbučiuosiu.*

*Tu viena visam pasauly
Krauju laistyta, skriausta,
Išmindžiota, iškamuota,
Bet didvyriška, laisva.*

*Linko tavo brangūs sūnūs,
Kaip pakirsti qžuolai,
Tolimam šaltam Sibire
Augo apleisti kapai.*

*Nežydi jiems žalios rūtos,
Negirdi gailių raudų,
Jų sapnuos brangi Tėvynė
Po aštrių Vyties kardų.*

*Taip norėtus jiems pranešti,
Kad ne sapnas, o tiesa,
Kad ant aukšto pilies kalno
Vėl trispalvė vėliava.*

*Prie medinės trobos,
Prie uosio tvorelės
Stovėjo močiutė ir laukė dukrelės.*

*Su skausmu širdyse,
Ašarom akyse
Lydėjom į pietus skrendančias gerves.*

*Neužmirškim, sesės,
Tų gervių takelių!
Jais dar į Tėvynę sugrįšim ir mes.*

*Auki, auki putinėli,
Ir šakokis plačiai.
Mano brangus bernužėli,
Kodėl mane pamiršai?*

*Savo tyrą šviesią meilę
Tėvų sode palikau
Ir už laisvę savo krašto
Į nelaisvę patekau.*

*Ten miela mano vaikystė
Supos ant beržo šakų,
Ten gimtosios pirkios slenkstis
Žėri spinduliu šviesiu.*

*Atmintį brangių tėvelių,
Kaip relikviją nešu.
Jie seniai šaltam kapely
Ilsis ošime pušų.*

*Jei sugrįšiu į tėvynę,
Aš ant kelių suklypsiu
Ir grumstelį brangios žemės
Sau prie lūpų priglausiu.*

*Prie gimtos pirkelės šlamėjo berželis,
Švietė į pakluonę močiutės takelis,
Čia mano vaikystė bėgiojo basa,
Čia mano močiutės pražilo kasa.*

*Nors blaškė po svietą likimas mane.
Aš nesuklypau šalty nei varge,
Sugrįžti turiu, nes močiutė sena
Prie vartų palinkus ji kviečia mane.*

Šienapjūtė lagery

*Ramunėlės, laukų gėlės
Ko jūs žiūrit į mane?*

*Gal jūs norit sužinoti,
Kur gimtinė Lietuva?*

*Lietuva – šalis didvyrių.
Ji garbinga ir šventa,
Visam dideliam pasauly
Neužmiršta, pagerbta.*

*Nors ir didelis pasaulis,
Įvairus, gražus, platus.
Bet man Lietuvos kampelis
Mano širdžiai taip brangus.*

*Myliu jos gražias pašlaites,
Ir padangę, ir laukus.
Laimink, Viešpatie, tą kraštą,
Laimink Lietuvos vaikus.*

*Ten vienybė tegul žydi,
Meilė visų širdyse.
Visų mūsų miela žemelė
Nevergautų niekada...*

*Nepripratę mes vergauti
Žemės mylimos vaikai.
Norim brangią žemę arti.
Tebanguoja čia rugiai.*

*Artojėlius čia linksmina
Anksti kėlę vyturiai,
O dalgeliai išpustyti
Šviečia tarsi spinduliai.*

*Aš mačiau, kaip ramunėlė
Norėjo man ką pasakyt,*

*Bet konvojaus žiaurus balsas
Privertė dalgiu nuskint.*

*Krito baltos ramunėlės,
Krito viena prie kitos.
Jos ir mes – tos pačios gėlės
Plačiuos Sibiro laukuos.*

*Sunkus juodas vargas
Sulenkė pečius
Ir padovanojo
Man plaukus žilus.*

*Kur tu, mano takeli,
Gimto slenksčio takeli,
Vaikystės džiaugsmų sūkury,
Žydinčių vyšnių kuždesy.
(O, Dieve, kaip norėtūsi
Dar pabėgiot tuo šviesiu
Mamos pramintu kiemo takeliu).*

*Kada viešpatauja naktinė tyla,
Jaučiu, mano širdis ilgesio pilna,
Matau aš, kaip žėri žvaigždėtas dangus
Lyg kviečia pakilti žemiškus vargus.*

*Užmigo jau žemelė, laukai ir miškai.
Užmigo ir žmonės, juos supa sapnai.
Tik aš tuo žvaigždėtu padangių keliu
Skubu i Tėvynę, skubu ir verkiu.*

*Bučiuoju tą žemę, kurią taip myliu,
Už jos brangią laisvę numirti galiu.
Bet gana kančių, ir nereikia aukų
Žydėki, Tėvyne, obelų žiedu.*

*O jaunyste, mano brangi,
Buvai tu graži.
Kur tos mielos lino akys?
Kur gi tu esi?*

*Atsiliepk, mano jaunyste,
Sugrįžk, jei gali,
Nors dalia tavo, jaunyste,
Buvo nesaldi.*

*Tavo veidą skaistų, jauną
Ašarėlės prausė,
Tavo šviesias šilko kasas
Priešų rankos draskė.*

*Pasirodyk man sapnuose,
Kokia tu buvai?
Kodėl nebenori grįžti?
O gal pasenai?*

*O gal gervės rudenėlį
Iš šiltų kraštų
Nunešė tave, jaunyste,
Ant savo sparnų?*

*Man neskirta buvo džiaugtis
Tavo gražumu,*

*Praėjai tu, tarsi sapnas,
Nelaisvės keliu.
Ieškau, žiūriu aš į tolį...
Gal dangaus skliautuos?..
Nėra čia jos –
Jinai Sibire apkasta snieguos.*

*Šalie mano gimtoji,
Kvape rūtų žalių,
Kaip močiutė miela tu,
Kaip gyvybė brangi.*

*Kur šviesus takelis?
– apaugo žole.
Kur baltas berželis?
– nukirto jį priešų ranka.
Močiutės nėra,
– varteliuose stovi tik mano dalia.*

*Nors žolele jau apauga
Vaikystės takai,
Nors plaukus nudažė vargas
Kaip sniegas baltai.*

*Nors toli aš nuo tėvynės
Svetur gyvenu,
O Merkio čiurlenimą
Lyg matau ir girdžiu.*

*Jaunas mėnulis jau užtekėjo,
Miegančią žemę sapnais apliejo,
Auksiniam rate dangum riedėjo
Ir visą erdvę žvaigždėmis apšėjo.*

*Mano mielas bernužėli,
Aš tavęs neužmiršau,
Nors už laisvę savo krašto
Į vergiją patekau.*

*Savo meilę tau palieku
Baltų vyšnių žieduose,
Prie kieme berželio balto,
Ir ramunių žieduose.
Tu gali ir nespėlioti –
Ramunėlė taip graži...
Tu meiliai į ją pažvelki
Ji pati tau pasakys.*

*Tarp žydinčių pievų vienišas berželis.
Į padangę stiepias vis aukštyn nuo žemės.*

*Ir kelias į saulę jo kasos šilkinės,
Lyg kūdikio rankos prie mamos krūtinės.*

*O saulė auksininiais, šiltais spinduliais
Priduoda jėgų jam ir šypsos meiliai.*

*Berželis ne vienas, saulutė su juo
Ir visas jo dienas švies jam ir myluos.*

*O naktį lakštutė prie mėnulio šviesos
Dainuos jam dainelę ir mylėti vilios.*

*Ak mamyte, mamyte brangioji,
Aš pavargus grįžtu.
Ar dar lauki parimus prie vartų,
O gal šaltame kapelyje tu?*

**Atminimui Staselei-kalinei,
kurią konvojus nušovė
Urale, lageryje**

*Plonos, aukštos smilgos
Ant šio kapo auga
Ir laukų ramunės
Savo žiedus krauna.*

*Retkarčiais bitelė
Žieduos paklaidžioja,
Praskrisdamas drugelis
Sparneliais pamoja.*

*Auštanti dienele
Ją rasa apkloja,
O naktį ramybė
Prie kapo rymoja.*

*Ir miega Staselė,
Ji saldžiai sapnuoja,
O prie jos kapelio
Tik vėjas raudoja.*

*Grįžkit pasakos mano šviesplaukės,
Grįžkit kūdikiu lino akim.
Su jomis aš išbėgu į lauką,
Kaip drugelis laisva ir laki.*

*Saulei leidžiantis auksą surinksiu,
Nematysiu akių mylimų,
Nematysiu, kaip vargas palinksta
Ir kaip miršta ereliai kalnų.
Bet ar grįšite pasakos?
Ar atspėti galiu...?*

*Toli nuo tėvynės laukų
Esu tarp žmonių svetimų,
Ieškau čia stebuklingų garsų
Brangaus skambesio Vilniaus varpų.*

*Jis mano lopšinės daina,
Sunkiosios jaunystės dalia,
Brangios motinėlės rauda,
Jis mano skausminga malda.*

*Girdžiu jį dangaus erdvėse,
Ošiančių miškų dainose,
Paukštelių linksmyčių čiulbesy,
Bitelių darbščių dūzgesy.*

*Sustos pulsas mano širdies,
Pakvies salta ranka mirties,
Palydės mane daina varpų
Ir pakeis ji – ramybe kapų.*

*Toks mylimas aidas varpų
Plaukia iš bažnyčių bokštų
Ir savo nuostabių garsų
Jis jaudina širdis visų.*

*Jis plaukia lyg Neries banga,
Jo klauso visa Lietuva,
Jis džiugina sielas žmonių,
Priduoda tiek meilės, jausmų.*

*Kai girdžiu šių dainų varpų
Iš Vilniaus bažnyčių bokštų,
Aš ašaras sūrias ryju
Ir maldą Aukščiausiam siunčiu.*

*Palaimink, Dievuli, visus
Tu mano Tėvynės laukus,
Priduok visiems žmonėms jėgų
Praeit sunkų kelių vargų.*

*Lietuvių nereikia mokint,
Jie moka gyvent ir numirt,
Jie žino, kaip laisvę brangint,
Nuo priešų Tėvyne kaip gint.*

*Geriau jau iš karto numirt,
Nei sunkių vergovę patirt.
Ir žino pasaulis platus,
Koks kelias lietuvių kilnus.*

*Brangi mano, Genute,
Miegojai tu ilgai.
O gal prisisapnavo
Tau nuostabūs sapnai?*

*– Šalis prisisapnavo
Visa baltam žiede,
Darbštūs, vaisingi žmonės
Taip vaišino mane.*

*Sakyk, miela mamyte,
Kur gražus kraštas tas?
Noriu aš pabėgioti
Po tas gražias lankas.*

*Laukų ir pievų grožio
Negaliu apsakyti,
Tą gražų mielą kraštą,
Mamyt, reik pamatyti.
Čia taip nemiela, šalta,
Tiek daug sniego, ledų,
Neskamba paukščių dainos,
Nėra pievų žalių.*

*Pasakyk man, mamyte,
Kur ta graži šalis?
Ar teks ją pamatyti,
Ar neužges viltis?*

*Sibiras ir Tėvynė...
O kaip labai toli!
Ją tik savo sapnuose
Aplankyti gali.*

*Ten augo tavo mama
Tarp sodų žydinčių,
Ji skraidė kaip drugelis,
Tarp pievų žydinčių.*

*Ir Merkio vandenėly
Ji maudėsi linksma,
Tada mūsų Tėvynė
Buvo graži, laisva.*

*Darbštūs ir dori žmonės
Gyveno ten ramiai
O languose trobelių
Kvapą skleidė žiedai.*

*Jų mielos gražios dukros:
Karalienės laukų.
Išbučiuotos vėjelio
Ir saulės spindulių.*

*Audėjėlės drobelių,
Verpėjėlės linų
Puošė jos savo šalį
Raštais juostų austų.*

*Savo dainom jausmingom,
Kaip gegutės miške,
Visada jos linksmutės
Ir nebijo vargų.*

*Myli jos savo žemę,
Kaip motina vaikus,
Sodina rūtas, mėtas,
Sėja linus melsvus.*

*Jos nori, kad tėvynė
Būtų laisva, stipri,
Kaip ta dangaus mėlynė,
Kaip motina graži.*

*Pasislėpė saulutė
Už juodų debesų,
Užpuolė mūsų šalį
Gauja piktų šunų.*

*Jie plėšė ir kamavo
Žmones ramius, gerus,
Ir vežė į Sibirą
Dukras jų ir sūnus.*

*Jie mindžiojo mūs žemę,
Ją nuodijo nuodais,
Miškuos mūsų suskambo
Kirvių, pjūklų aidai.*

*Varpų garsai nutilo,
Nečiulba vyturiai.
Juodi, lyg išsigandę,
Rymojo qžuolai.*

*Kiek daugel jų nupjovė
Žiauri priešų ranka,
Kiek daug tokių didvyrių
Nešė Nerios banga.*

*Išdraskė, išnaikino
Gražius paukščių lizdus,
Išgaudė, išvežiojo,
Lyg vanagas vaikus.*

*Į tolimą Sibirą,
Kaip gyvulius visus,
Prikimštuos ešelonuos
Vežė juos nekaltus.*

*Už tai, kad savo šalį
Mylėjo jie karštai,
Šaltam, plačiam Sibire
Išaugo jų kapai.*

*Verkia sūnų Tėvynė,
Laukia sugrįžtant jų,
Bet nematyt daugiau jiems
Sodybų žydinčių.*

*Didžiukis tu didvyriais,
Jie švyturys laivams!
Ir tie kapai Sibire
Liks pavyzdys vaikams.*

*Ir niekas negali palaužti
Stiprios sielos žmonių,
Nei kančios, nei Sibiras
Negąsdina jau jų.*

*Narsūs, drąsūs, stiprūs
Žmonės mano šalies,
Už laisvę brangios žemės
Galvų nepagailės.*

*Tėvyne, mano miela,
Nuo amžių tu garsi.
Tu visame pasauly
Gėlė kvapni, graži.*

*Linkiu aš savo žemei
Žydėti visada,
Kad sunkios priešų kojos
Nemindžiot niekada.*

*Po dešimties metelių
Į Lietuvą grįžtu,
Meilę tau, siela savo
Širdy savo nešu.*

*Už meilę savo žemei
Aš buvau nuteista
Ir iki mirčiai savo
Sibirian ištremta.*

*Žinok, mano dukrele,
Šalis ta, Lietuva,
Ji kiekvienam lietuviui
Relikvija šventa.*

*Gegužės gražume
Palikom brangiąją Tėvynę,
Žydinčius Merkio krantelius
Ir čiulbančius vyturėlius...*

*Čia kalnai Uralo stūkso – net gūdu!
Čia šermukšnių kekės, apkepę krauju...
Tai ne uogos gražios, o žmonių vargai,
Kuriuos kantriai kentė vargo kaliniai.*

*Nuo ankstyvo ryto iki sutemos
Su duonos riekele, balandos sūrios.
Per visą dieneleį pelkėse mirksti,
Pjaudams retą žolę, klampoji, vargsti.*

*O žemė po kojoms – žengti net baisu!
Liūliuoja, linguoja, bet eiti turiu.
Rodos į bedugnę vot, vot nūgrimsiu.
Šioj dvokiančioj pelkėj vargus užbaigsiu.*

*O saulė beširdžiai degina ji mus.
Prakaitas upeliai liejas per skruostus.
Maškara besotė – mūs priešas baisus –
Per visą dieneleį kamuoja jos mus.*

*Mes po nakamarnykais slepiame veidus.
Ant galvų uždedam žolių vainikus.
Kad maškos mažytės akių nesurastų,
Žolėse paklystų ir kvapą prarastų.*

*Nuo jų įkandimo parausta veidai.
Užtinsta net akys – vos vos bematai.
Priglūdi prie skurdžios pušaitės plonos –
– Paklausyk, motule, tu mano raudos...*

*Dangus ir alkis lyg vilkas baisus,
Šlapios žolės našta lenkiamus pečius.
Bet turi ją nešti, gali tu ar ne?
Konvojus įsakė – šiandien jų valia.*

*Taip norisi valgyt, o gert dar labiau.
O Dieve Aukščiausias, kur aš patekau?!
Atleiski, jaunyste, žinau tau sunku.
Bet nepyk, – einu aš teisingu keliu.*

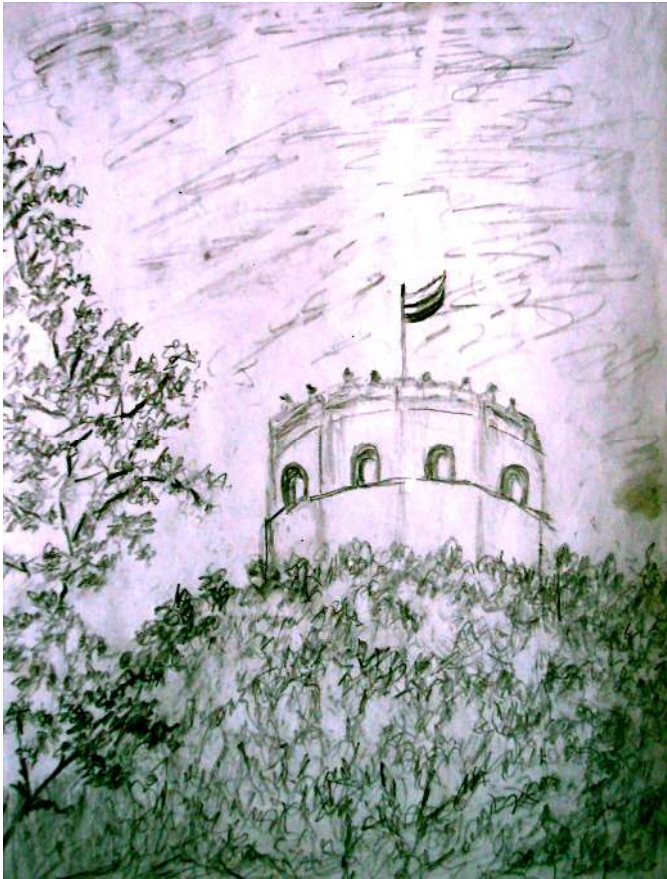
*Einu per pelkynus, klimstu, bet einu!
Ištroškus, išalkus, – kur ieškoti jėgų?
Šios dvokiančios pelkės kankina taip mus.
Pasakyk, Dievuli, kada galas bus?!*

*Retkarčiais atklysta į širdį mintis.
Apima toks skausmas ir gęsta viltis.
Bet vos apie laisvę suspindi mintis.
Ir vėl suliepsnoja krūtinėj ugnis.*

*Kai saulė nukrinta už juodų kalnų.
Kai oras atvėsta – sušlapę, nuvargę visai be jėgų
Grįžtam į šalašą, apdengtą žolių.
Užmirštam balandą – skubam prie sapnų.*

*Sapnuos mus nuneš į Tėvynę, namus,
Į Lietuvą mielą, į Merkio krantus.
Sapnuose motulė mus glostys, paguos
Ir rytdienos kančioms mums jėgų priduos.*

*O motule, mano motina sena,
Neraudok prie vartų – ašarų gana.
Gal praeis pro šalį jau dienų nedaug.
Aš pas tave grįšiu – tiktai lauk, tik lauk!*

**PASKUTINIO
METO
KŪRYBA**

*Vėl dunda traukinio rateliai,
Taip monotoniškai, liūdnai,
Vėl tiesias liūdnas ilgas kelias
Vėl širdį daigo man skausmai.*

*O, kaip aš noriu nusipiešti
Vaizdus mielus žemės brangios.
O kaip aš noriu nusinešti
Tą visą grožį Lietuvos!*

*Palieku vėl Tėvynę savo.
Liūdna važiuoju, verkdama.
Sesutes, brolių ir žemele
Ar pamatysiu dar kada?*

*Ar teks dar pamatyt Tėvynę,
Neries pakrantes ir laukus?
Ar dar prisieis brangiame Vilniuj
Pabudint praeities laikus?*

*Ar teks grožėtis Pilies kalnu
Bažnyčių bokštų blizgesiu?
Ar teks dar aplankyt didvyrius,
Besiilsinčius kapuos Rasų.*

*Ar teks dar aplankyt berželį
Ir prisiglaust prie jo meiliai?
Tą seną gimtąjį namelį,
Kuris sugriuvo jau seniai.*

*Ten pasiliko tik kalnelis,
Karčiais apaugęs pelynais,
Užleistas žolėmis takelis,
Močiutės vargas ir skausmai.*

*Ir koks brangus man tas kampelis,
Aplėbtas pasakų gražių.
Vaikystė čia baltais drugeliais
Skrajoja Merkio kranteliu.*

*Kaip gaila man seses palikti
Ir giminę, žmones brangius.
O kad galėč aš savo širdį
Paverst į trupinius mažus.*

*Aš išbarstyčiau trupinėlius
Po Lietuvos klonius, laukus.
Gal nebespaustų man krūtinės
Kaip akmuo ilgesys sunkus.*

*Mano jaunystė jau nuskrido
Su gulbių skrendančių klyksmu
Ir jau senatvė, matau, klupo,
Pražilus, tarpdury namų.*

*Ar dar iš džiaugsmo teks pravirkti
Glėby sesučių mylimų?
O gal neteks jau pamatyti
Brangios Tėvynės, giminių?*

*O gal sunki svetima žemė
Atskirs mane ant visados?
Užmirš visi, laikui beeinant,
Ir niekas kapo neieškos?*

*Aš neužmiršiu, nors ir mirsiu,
Savo šalelės Lietuvos.
Mano siela baltame rūke
Tėvynėj papieviais skrajos.*

*Žinau, reikės kada numirti,
Užmigst svetur ant visados.
Bet mano kaulai palaidoti
Visad ilgėsis Lietuvos.*

*Ar dar man teks sudrumst ramybę
Mirusių mylimu tėvų,
Su skausmu nusilenkt paminklui,
Kuriame šviečia vardai Jų.*

*Aušromis žėri šis kapelis
Pavėsy ošiančių pušų.
Ir tik lengvas baltas smėlis
Skiria mane nuo Jų brangių.*

*Gėles sodina čia seselės.
Smėly išminti jų takai.
Neužsidaro čia varteliai,
Sesutės lanko Jus dažnai.*

*Aš nei gėlių ir nei žvakelių
Ant brangaus kapo nenešu,
Tiktai kiekvieną naktį, dieną
Prie kapo mintimis esu.*

*Ne gėlės į mane žiūrėjo
Rasotu blizgesiu savu,
Tai ašaros gaudžiai riedėjo
Iš močiutės mielių akių.*

*Nuo šių akių nepasislėpsi
Ir neapvilsį jų gerų
Tas žvilgsnis pasiekia net širdis
Uždega žiburį vilčių.*

*Tos akys matė mano vargą
Ir sielą jautė visada,
Ir šiandien jos gėlių žieduose
Matau jas žiūrint į mane.*

*Tu į mane žiūri, močiute,
Meilės pilnu žvilgsniu šaltu,
Man noris gegute pravirkti.
Ir prisiglausti spinduliu šiltu.*

*Tik maldą karštą ir verksmingą
Ryte ir vakare šnabždu,
Su ja mintyse aš užmiegu,
Su ja ir auštant vėl keliu.*

*Ir taip norėčiau aš sustingti,
Pavirsti akmeniu šaltu,
Kad tik čia, šioj lengvoj žemelėj
Ilsėtis su tėvais kartu.*

**Brangaus Juozo garbei
(rauda)**

*Aušrelei auštant Tu užgesai,
Gedulą juodą man palikai.*

*Ir išsiskyrė mūsų keliai,
Kartu praeiti jau amžinai.
Ilgai kovojau su Tavo mirtim,
Su ašaromis, savo širdim,*

*Mirtis beširdė, kurčia ir akla
Tave užsmaugė savo ranka.*

*Nors Tu ir miręs, negyveni,
Mano širdyje visad esi.*

*Žinau, pas Dievą rojūj esi,
Nes Tavo siela šviesi ir graži.*

*Nes Tavo širdis buvo gera,
Visiems padėti ji atverta.*

*Man aukso, turto nepalikai,
Jo niekad ieškoti Tu nemanai*

*Meile, gerumu, žodžiais gražiais
Ne kartą mane tu džiuginai.*

*Be žodžių mane Tu supratai,
Mintį ir sielą visad jautei.*

*Nuo skausmų, kančių Tu nutilai,
Sielvartą, skausmą man palikai.*

*Gailiuosi tavęs, plyšta širdis,
Ašaros temdo mano akis.*

*Kas gerą žodį man pasakys?
Ligoj ar varge kas nuramins?*

*Aš noriu verkti, šaukti balsu,
Gyvent be Tavęs man bus baugu.*

*Savo jaunystės Tu nematei,
Šaltam Sibire ją palikai.*

*Sunki nelaisvės keliuėjai
Ir savo jėgas ten palikai.*

*Kur Tu rymojai stalo gale,
Dabar senatvė sėdi liūdna*

*Didelį skausmą man palikai,
Kapuos ramybę sau suradai.*

*Su kuo dalinsiuos aš skausmus?
Kam išdainuosiu savo džiaugsmus?*

*Kas man sušildys šaltas rankas?
Kas man paglostys žilas kasas?*

*Kas paduos ranką, jei suklypsiu?
Kas užspaus akis, kai numirsiu?*

*Kas man ugnelę vilties uždegs,
Kai mano jėgos visai išseks?*

*Kas vandenėlio šalto paduos,
Kai mano kūną karštis kamuos?*

*Kas pravirks gailiai, kas pagailės,
Kai mano akys jau nežiūrės?*

*Ir nieks mano skausmo neišmatuos,
Kuris iki mirties mane kamuos.
Per skaidrų langą žiūri, matau,
Tu manęs lauki, gerai žinau.*

*O kai sugrįžtu, džiaugsmą matau,
Tavo akyse aš jį skaitau.*

*Tu manęs žodžiu neužgavai,
Draugu geriausiu Tu man buvai.*

*Tu ten ne vienas, šaltam kape,
Tenai ir mano kūno dalis:*

*Širdies dalelė, sielos saujelė
Ir karštos meilės maža saulelė.*

*Prie Tavo kapo visad verksiu,
Kol kelio galą aš prieisiu.*

*Žydinčiam rojui tave rasiu,
Žinok, pas Tave aš ateisiu.*

*Tave lankysiu žodžiais maldos,
Tu man vaidensies nakties sapnuos.*

*Kaip aš ilgiuosi žodžių meilių
Ir Tavo rankų tokių šiltų.*

*Gilion praeitin aš nugrimztu,
Nes Tavo širdį aš ten randu.*

*Ir dviejų širdžių gražiam takte
Dalinas dalia žemės rate.*

*Aš tave šiandien arti jaučiu,
Nors Tavo balso jau negirdžiu.
O, taip aš noriu petį pajaust
Ir žilą galvą prie jo priglaust.*

*O, kaip aš noriu Tau pasakyti,
Kaip geidžiu Tave aš pamatyti.*

*O, kad galėčiau Tave prikelti,
Iš mirties rankų žiaurių ištraukti.*

*Man vis vaizduojas, kad aš ir Tu,
Žemelė sukas, o mes kartu.*

*Ant savo rankų mane laikai.
Pasiėkt žvaigždėlę Tu man bandai.*

*Minties greitumu metai praėjo.
Bendra mūsų daina jau nuskambėjo.*

*Tik gailų aidą širdy slepiu,
Skambesį skardų kasdien girdžiu.*

*Kur Tu sėdėjai, sėdžiu viena,
Su ašarėle, drauge miela.*

*Ji prausia skruostus, temdo akis,
Koks sūrus, mielas jų blizgesys.*

*Ir blizga jose mano kančia,
Jos liejas, liejas upe plačia.*

*Kaip tas šaltinis kalnų aukštų,
Jos mušas, verčias man iš akių.*

*Alpsta mano širdis nuo didelio skausmo
Ir niekas negirdi gailaus mano šauksmo.*

*Šiandien man liūdna, gailiai verkiu,
Kukliam savo namely ramybės nerandu.*

*Šiandien man liūdna, atsidust negaliu,
Lyg širdį mano trypia šimtai raitų žirgų.*

*Tik baltos keturios sienos
Girdi mano skausmus,
Atrodo, mane slegia
Šis svetimas dangus.*

*Atrodo, kad aš skiedra
Didžiam jūros plote,
Šalta banga ją svaido,
O kranto vis nėra.*

*Atrodo, aš paukštelis
Mažutėliam narve
Su palaužtais sparneliais
Dusliam, tamsiam name.*

*Atrodo, man pasaulis
Visai neįdomus,
Kai žiūriu aš į dangų
Ir svetimus laukus.*

*Atrodo, skirias žemė
Po kojom pas mane
Ir aš skrendu bedugnėn,
Kaip plunksnelė lengva.*

*Atrodo, aš pušėlė
Tarp akmenų melsvų,
Jaučiu, kaip džiūsta šaknys
Be vandens lašų.*

*Atrodo, aš gėlelė
Giliam, tamsiam urve,
Be saulės spindulėlių
Vystu, gelstu jame.*

*Atrodo, ir vėjelis,
Toks malonus, švelnus,
Iš Lietuvos šalėlės
Toks atskrenda lakus.*

*Tu glostyk mano plaukus,
Ir skruostus išbučiuok,
O grįždamas į Tėvynę
Linkėjimus nunešk.*

*Linkėjimų žemelei,
Kurią aš taip myliu,
Linkėjimų ir dangui,
Jis toks melsvas, skaidrus.*

*Linkėjimų pušelėms
Lieknutėms pamerky,
Linkėjimų didvyriams
Gražių Rasų kapų.*

*Aš noriu, kad jų sielos
Žydėtų gelėmis,
Kad šiuos didžius didvyrius
Minėtų mintimis.*

*Jų karštos, jaunos širdys
Nutilo amžinai
Ir tik ant jų paminklų
Auksu blizga vardai.*

*Priglaudė juos žemė
Didvyriška, miela,
Už tai, kad mūsų Vilniuj
Skambėt laisva daina.*

*Kad aukštam pilies kalne
Plazdėtų vėliava
Ir niekad nežinotų
Vergovės Lietuva!*

*Kad meilė ir vienybė
Mus rištų amžinai,
Kad kaip jūra banguotų
Tėvynėj mus rugiai.*

*Kad pakelės mus puoštų
Kryžiai ir balti beržai,
Kad dievo neužmirštų
Tėvai ir jų vaikai.*

*Mylėkim savo žemę,
Kaip motina vaikai,
Tešypsos mūsų žemei
Tulpių mieli žiedai.*

*Kad niekad nežinotų
Žiaurių, baisių karų,
Ir kad tarp mus nebūtų
Neapykantos, vaidų.*

*Ir jeigu mūs ranka
Bus broliui ištiesta,
Jei gerbsim vienas kitą,
Tvirta bus Lietuva.*

*Ir noriu aš pražysti
Tų rankų vainike,
Ir noriu įsipint į jį
Savo siela visa.*

*Už ką mūsų brolių tūkstančiai pražuvo?
Nejaugi tėvynėj jiems vietos nebuvo?
Už ką į Sibirą jie buvo ištremti,
Sunkiuos ešelonus toli išvežti?
O buvo tie žmones karščiausių širdžių,
Gražiausiu idėjų, kilniausiu minčių.
Mylėjo jie savo tėvynės laukus,
Gerbė ir išlaikė papročius šventus.
Norėjo gyventi tėvynėj laisvoj,
Norėjo iškilti į erdvę aukščiau,
Norėjo alsuoti pilna krūtine,
Norėjo, tėvynė kad būtų laisva.
Kad niekas šioj žemėj mūsų neskriaustų,
Kad šventas bažnyčias mūs žmonės lankytų,
Kad maldas į dangų jie galėtų siųsti,
Niekad nevergauti ir žmonėmis būti.
Jei tapai belaisviu, kovok lig mirties,
Tu visas jėgas atiduok iš širdies,
Sutraukyk grandines, suardyk narvus,
Tada tiktai laisvė su mumis vėl bus.
Vėl džiaugsies tu savo tėvynės laukais,
Jos žydru dangum ir žmonių džiaugsmais,
Vėl saulė tau švies ir tamsybės išnyks,*

*Kas kankino jus, lyg tas rūkas, išnyks.
Vėl žvaigždes danguje pamatysi tu,
Tu daiktu buvai ir kentėjai skriaudas,
Kai spardė tave ir kai spjaudė šykščiai,
Kai nedavė tau atsidusti laisvai,
Nuo skausmų didžių tu alpai ir alpai,
Bet gyvas likai ir tėvynėn grįžai.
O Laisve, relikvija mūsų šventa,
Nelaisvėj gyventi – vargas ir kančia.
Kai laisvas, gali tu iškelti rankas
Ir gali surinkti pievas žalias,
Tu gali daryti, ką širdis tau sako,
Tu gali žiūrėti, ką akys tavo mato.
Gali apskraidyti miškus ir laukus.
Tau žemė dainuoja ir šypsos dangus,
Tau paukščiai sparneliais plasnoja,
Tau lenkias žilvyčiai ir groja miškai,
Tau savo turtus dovanoja laukai,
Ir žydinčios pievos: sode obuoliai,
Paraudę vilioja nokdami laisvai,
Gali atsigert iš šaltinio godžiai,
Gali šventos duonos prisivalgyt sočiai.
O Laisve, tu paukšte gražiausia kalnų,
Skraidyk kiek tu nori, negailėk sparnų.
O Laisve, tu baltas pūkelis mūs gulbių gražių,
Tu plonas siūlelis plaukiančių rūkų,
Tu bundančios aušros pirmas spindulys,
Saulėlydžio gražus rausvi purpurai.*

*Tie pilki grumsteliai tėviškė arimuos.
Tie žiedeliai baltieji soduose gegužio.
Šitie drobių raštai pievose ištiesti.
Šitie taikūs žmonės, šitos širdys geros:
Tai Tėvynė mano –
Mano Lietuva!*

*Tie laukų usnynai ir iškirsti sodai.
Tie langų kiaurymėm žvelgiantys namai.
Ir šiurpus urzgimas svetimų mašinų.
Svetimųjų riksmas, pančiuose daina.
Ar tai tu, Tėvyne, –
Mano Lietuva?*

*Aš pasiilgau taip Tėvynės,
Tėvelio ir brangios mamos,
Mielų sesučių, – brolio
Ir balto beržo kvepiančios šakos.*

*Kur supynės..., supynės... balto beržo žaliuos.
Kvepiančios beržo kasų supynės,
Kur, kur jūs?!
Liko tik miražas gražus...*

*Ežerų pakraščiaus kvapios ajerų gijos
Kiek giliau, lyg lopšeliuose, supas vandens lelijos.
Taip ir noris Gilužiui kuo žemiau nusilenkti.
Jo gėlo vandenėlio rieškučiomis pasisemti.*

*Pušelė čia kiekviena lyg prašos apkabinti.
Priglusti, susimąstyti ir nuovargį pamiršti.
Daug šimtmečių praėjo, o jos ošė, šlamėjo.
Pikčiausius mūsų priešus viliojo ir žavėjo.*

*Mūs protėvių mylėtos, dainomis apdainuotos,
Piliakalnių didingų, skaudžių laikų užklotos.*

*Čia kalvos, pašlaitėlės, žiedais apibarstytos.
Ar yra gražesnės kitos?*

*Šilai Pilaitę puošia, paukščiai miškuos traliuoja.
Pavasarij čia ievos žydi baltai – dainuoja.
Eglė šaka Tau moja, drebulės lapais mirksi.
Berželiai susiglaudę kažką gražaus sapnuoja.*

*Ažuolai šimtamečiai viršūnėm susipynė.
Jie tarsi budi, saugo ką bočiai mūsų gynė.
Čia aušrą pasitinka čiauškėjimai lakštučių.
Saulėlydį palydi kūkčiojimas gegutės.*

*Pilaite, Tavo grožį į saujelę užgniaužčiau,
Su džiaugsmu ir su meile prie krūtinės prispausčiau.
Kas niekas šių skambių pušų nekirstų, nedarkytų!
Nesugalvotų golfų, šiam grožy nestatytų!*

*Kur mielesnį kampelį, apart, Pilaitės rasi?!
Apsidairyk aplinkui, tu širdim jį suprasi.
Pasiklausyk nurimus, kaip žiogeliai smuikuoja.
Lakštingalos karklynuos serenadas dainuoja.*

*Žaliaakėj Pilaitėj darbštūs žmonės gyvena.
Pagarba vienas kitam, meilė širdy plazdena.
Kol dangus mus nekviečia, negęstam, o rusenam.
Kol Dievą širdy turim, džiaugiamės kol gyvenam.*

*Tu viena visam pasauly
Krauju laistyta, skriausta,
Išmindžiota, iškamuota,
Bet didvyriška, Laisva.*

*Linko tavo brangūs sūnūs,
Kaip pakirsti ažuolai,*

*Tolimam šaltam Sibire
Augo apleisti kapai.*

*Nežydi jiems žalios rūtos,
Negirdi gailių raudų,
Iš sapnuos brangi Tėvynė
Po aštriu Vyties kardu.*

*Taip norėtus jiems pranešti,
Kad ne sapnas, o tiesa,
Kad ant aukšto pilies kalno
Vėl trispalvė vėliava.*

*Myliu, aš viską myliu,
Kas miela ir gražu,
Kas širdžiai šnabžda myliu
Taip tyliai tyliai pamažu.*

*Myliu rūtų darželį,
Ten poilsį randu.
Myliu savo bernelį,
Mintimis pas jį skrendu.*

Salotės ežeras Joninių naktį

*Salotės ežere, esi pats nuostabiausias,
Pilnas svajonių, gražiausių minčių!
Esi veidrodis dangaus aukščiausio
Ir veidrodis pušų žalių!*

*Apibertas žiedais baltų lelijų
Tarsi vainikais apipintas ajerų,
O, ežere, kas gilumoje tavo glūdi?!
Prabilk, papasakoki, prakalbėk!*

*Mano dugne – dangaus mėlynė liūdi.
Naktimis mėnulis braidžioja blyškus.
Manyje atsispindi „Paukščių kelio“ žvaigždės.
Tyras vandenis pavirsta kristolu.*

*Aušra čia maudosi kiekvieną rytą.
Aš pabundu paukščių klyksmu.
Senolių pasakos mums kalba, sako:
„Undinės prausiasi čia sidabru...“*

*Pagirdau briedį ir zylutę mažą.
Ir visus miško paukštelius,
Atgaivinu nuo karščio alpstančią stirnelę,
Nuplaunu ir sunkius žmonių vargus.*

*Mūs protėviai žirgus čia girdė,
Medžiodami čia lakino šunis.
Čia kiekvienam žingsnyje takelio
Dar slepiasi mūs ainių praeitis.*

*Per Jonines čia tikras rojus!
Liejasi džiaugsmas, skamba dainos – šurmulys...
Švelnūs garsai kyla į dangų!
Vaikšto į ranką įsikibęs ilgesys.*

*Traška laužai, stiepias liepsnų liežuviai.
Raitosi šviesūs dūmų kamuoliai.
Jonelis klausia pas Marytę:
– Sakyk, mieloji, gal paparčio žiedą atradai?*

*Pažvelk, kokia naktis!.. – Pilnatis braido!..
Žvaigždės sumirgo – kaip šviesu!
– Klausyk! – juk tai undinių dainos...
Suskambo čia lakštingalų balsu...*

*Sukasi poros, nenutilsta dainos.
Iki pirmų gaidžių, iki skaisčios aušros.
Iki saulutės pakylėjimo...
Iki tyros kaip krištolas rasos...*

*Čia su visais Vladelis mūsų...
Toks nuotaikingas, linksmas ir gaivus:
Atrodo, Jis lieknas pušis apglėbtų
Ir pakylėtų Jis lyg debesų...*

*Gęsta laužai, tyla ir linksmos dainos.
Pušų viršūnėmis jau klaidžioja sapnai.
Sudie, Salotės ežere triukšmingas!
Rytoj mūs laukia įprasti darbai.*

*O, ežere, mūs paslaptingas, mielas...
Diena išaušusi Tavęs neužliūliuos...
Keliais takeliais, pušynėliais
Suvargusius nuo vasaros kaitros vilios!*

Aš džiūstantis medis

*Mano siela medis
Lauke tarp rugių,
Be žalių lapelių,
Be kvapių žiedų.
Jis stiepias į saulę,
Keldamas šakas,*

*Lyg prašo, maldauja,
Jis prašo saulutės
Apdengt jas nuogas,
Lapelių žiedų,
O tarp jų žiedelių,
Žydinčių kvapių,
Kad galėt paukšteliai
Lizdelius čia krauti,
Kad galėt pavėsy
Vienas kito laukt,
Kad galėt nuo saulės
Karštos pasislėpti,
Pavargęs kelyje
Užmigti, pailsėti.
Atgaivink, saulute,
Šį džiūstantį medį.
Tavo bučinėliai
Viską, viską gali.*

Mano siela liepa

*Mano siela liepa
Žiedais apvyta.
Vasarėlės karšty
Tikra atgaiva.*

*Ji auga, šakojas
Pagirio krašte,
Skleidžia svaigų kvapą
Bičių dūzgime.*

*Kiek daug čia paukštelių
Šakų vainike.
Lakštutės čia suokia
Rytai, vakare.*

*Ne grožio ji geidžia,
O gėrio žiedų,
Kurie reikalingi
Dėl žmonių ligų.*

*Skinkite ir laužkit
Jūs mano šakas,
Mano siela liepa.
Ji viską iškęs.*

*Kad tik mano žiedai
Jums ligoj padėtų,
Kad tik Jūsų širdys
Skausmų nekentėtų.*

*Norėtųs ir žiemą
Žydėt ir žaliuot,
Savo kvapnius žiedus
Žmonėms dovanot.*

Mano siela obelis

*Balta obelėlė, –
Tai mano dalia.
Jos kvapioj viršūnėj
Balandė balta.
Balta balandėlė, –
Ji mano siela,
Susuko sau lizdą
Šakų vainike.*

*Sudrebėjo žemė,
Aptemo dangus,
Sugrūmojo patrankos –
Gaudesys graudus.*

*Baltos obelėlė
Šakos ima linkti.
Baltai balandėlei
Reik lizdą palikti.*

*Balta balandėlė
Išskleidžia sparnus
Ir skrenda į erdvę,
Kur aukštas dangus.*

*Ten šventa ramybė, –
Tyla mirtina,
Iš kur jau į žemę
Jai kelio nėra.*

Mano siela vyšnia
*Mano sieloj vyšnia, –
Baltame žiede.
Ji tarsi nuotaka
Baltam veliūme.*

*Jai noris žydėti,
Skleist kvapą plačiai.
Tie balti žiedeliai
Juk neamžinai?..
Nukris jų lapeliai
Ant žemės brangios.
O pavasarėlį
Vėl žydės, žaliuos.*

*Mano sielos vyšnia
Iš meilės vilties...
Amžini žiedeliai
Žydės ir žydės.*

*Kaip džiugu, kai sielos
Puošias žiedais.
Kaip viens kitą guodžia
Žodžiais mylimais...*

*O tu motinėle, motina sena,
Neliūdėk prie grotų –
Ašarų gana.
Gal praeis pro šalį
Daug dienelių, daug,
Bet ašai sugrįšiu, –
Tu tikėk ir lauk!*

Pilaitė

*Tu esi mano Pilaitė –
Pasaka, daina.
Tavimi didžiuojuosi aš
Ir tu man sava.*

*Nors upių nėr tavyje plačių,
Nei kalnų aukštų...
Tad, kodėl už ką, Pilaite,
Taip tave myliu?!*

*Čia gimiau, čia užaugau.
Čia šiandien esu.
Čia kiekvienas medis kalba
Man žmogaus balsu.*

*Daug pasaulyje yra kraštų,
Nuostabių šalių,
Bet visų mieliausias man kampelis,
Tai, Pilaite, – Tu.*

*Tad mylėk, žmogau, Pilaite
Širdimi visa.
Kai Jai skaisčiai šviečia saulė,
Ar gili tamsa?
Mylėk visada!*

Prisiminus Uralą

*Kai vasaros kaitra ateina,
Ar rudo auksinis,
Mintimis aš klaidžioju krašte,
Savam, gimtam – Tėvynėj.*

*O nesuprantama buvau,
Kai mano buities lyrą skaitei,
Nesupratai ir Tu
Mano minties rašytos.
Sakiau, kad posmai jau kiti.
Idėjos, raiškios, drąsios.
Buvai nustebeš, jog kryptis
Kitokia eilių mano.*

*Gi ne mylimoj Dzūkijoje rašiau!
Urale, kedrų girioj,
Kur buvau suprasta labiau
Tarpe draugų likimo!*

*Gal inspiracija dangaus,
Viltis nauja atėjo,
Tačiau ar laikas nepalauš
Ant kryžkelių tarp vėjų?*

*Bet nesvarbu, kas bus?
Ėjau, šalau, nepaisiau jokių sienų.
Astralinė mūs paslaptis yra,
Kaip gyvas mūsų Dievas!*

*Pas Jį einu...
Tikiu pilnai į ateitį žvaigždinę.
Menki liks tiktai žemiški vargai
Tėvo sode beribiam...*

*Skleidžias mėnulio virpanti šviesa.
Žemę užkloja tyluma.
Banga krantan sudūžta ošdama.
Širdį skaudina vienuma.
O ar sugrįš dar mūs diena?*

*Kaip upių vandenys
Plaukia mintys.
Idėjos skleidžias plačiai.
Juk nuodėmė užmiršti kraštą,
Kuriame augai ir gimei.*

*Argi aš kalta,
Kad vasara prabėgo?
Argi kaltas tu,*

*Kad temsta taip anksti?
Argi mes kalti,
Kad žemė nori miego?
Mes abu kalti,
Kad šalta mūs širdis.*

*Saulutė teka rytuose.
Krinta rasa nuo žiedų.
Mylimas karan išjojo
Tolimu miško keliu.*

*O širdyje apsigyvenę vėjai
Dar šaukia lèkt, keliaut kartu
Toli, toli...
Ne į saulėlydžius, o į saulėtekius...
Aušrų rieškučiom pasisemt...
Bet nuovargis neleidžia skųstis,
Miražus ragina užmiršt.
Gyvenimas – akimirka trumpa.
Lieka svajonė ir sudužusi daina.*

*Migla apjuosia lyg kaspinas, myluoja kalnus.
O kiek aukščiau sunkus, kaip akmenėlis,
Debesėlis dairos.
Atrodo, tuoj tuoj jį pabučiuos
Laibutės, lyg nuotaikos, smerekos laibos.
O apačioj tarsi gyvatė rangos Dniestro bangos.
Jis toks staigus, jis toks neramus,
Putodamas skuba, rieda lyg milžinas
Į priekį atstatęs ragus.
Jis toks žiaurus – raižo krantus,*

*Verčia medžius, virkdo vaikus, griebia namus,
Glėbin visus, visus,
Nes kelias turi būti jam platus.
O, Dniestre, tu žiaurus.
Tavo vanduo pusiau su ašaromis ir neskaidrus.
Kodėl nerimsti, kodėl vis ieškai sau aukų?
Nejau skausmas verkiančių ir nuskriaustų
nesutrukdys Piktų tavų bangų?
Dniestras tarsi tūkstančiai žirgų
Su vėjais žiauriai keturiais
Sukasi, neša, rieda lyg aitvarais vikriais.
O gintaras mūs Baltijos jūros grūdelis,
Siela nevystantis gėlės žiedelis.
Dniestre, kaip aš pamilt tave galiu,
Kai tavo vandenyse tiek skriaudų, skausmų?
Prilygt tu Nemunui irgi niekaip negali,
Nors tavo vagoje didi jėga,
Lyg tavyje gyventų velnių nuotaika tarp
Tūkstančių velnių pati viena.
Skubi, sukies, šoki iš kalnų,
Putoji, oši, nesusigaudai tarp bangų.
Pavargę bangos keliasi ir griūva,
Išsiplečia lyg pailsėti norėtų plačiai.
Tau ne kliūtis krantų kalnai,*

*Nei tavyj gulintys nuplauti akmenų veidai.
Tu šoki šokius nejausdamas kliūčių.
Skubi ieškoti audrų tarp jūros ašmenų bangų.
Su jūra nori susikaut,
Balkonus putom aptaškyt,
Su milžinu susimaišyt.
Bekraštės jūros išsigąsti.
Į jūrą vandenį išleist,
Išsisklaidyt, jūros paviršiumi sklaidyt,
Saulutės glostomam liūliuot,*

*Kartu su jūra ošt, dainuot.
Jūros bangas bučiuok, mylėk.*

*Kur paguodą, ramybę rasi?
Kai pajunti skausmą karštą širdy,
Kai suspaudžia skaudus ilgesys
Tarsi sunkus juodas debesis.*

*Kai atrodo, jau griūva dangus,
Man pasaulis lyg švinas sunkus,
Nes krūtinę degina skausmai karšti,
Ilgesys drasko širdį skaudžiai.*

*Šio skausmo kartumu gyvenu,
Kol gyva, kol akimis regiu,
Kol per šį margą pasaulį eisiu,
Tol didį ilgesį delnuos nešiu.*

*Su liūdesiu taku rudens einu,
Sukasi lapai šokių skausmu,
O melodijos vėjo gūdžiu griausmu.
Rieda ašara skruostu sūri, taip sūri...*

Pilaite,

*Mano širdyje visad gyva būsi.
Pavasarij – žieduose,
Žiemą – sniego gniūžtėj.
Tu žavingiausia ir sava.
Kerinti mano sieloje ugnelė...
Amžinai žydinti gėlė.
Idėjų, laimės Tu žvaigždelė.
Skaisčiausioji be sutepties
Tarsi žalia rūtų šakelė.*

Ne, ne, oi ne!
*Ant baltos ramunės
Nukrito plaštakė.
Ją pilka bitutė
Iš karto pamatė.*

*– Aš skraidau po pievas,
Renku nektarus.
Pabūk, plaštakėle.
Atgaivins ji mus.*

*Pilkoji bitute,
Priimk ir mane
Kartu pasisupti
Ramunės žiede.*

*Baltoj ramunėlėj
Nektaro tiek daug.
Balta plaštakėle,
Pritūpk, paragauk!*

*– Negaliu, bitute,
Ne, ne, ne, oi ne!
Esu pasipuošus
Balta suknele.*

*Tavęs paklausysiu...
Gersiu – apsvaigsiu.
Balto šilko rūbą
Amžiams sutepsiu.*

*Vėjelis papūtė.
Toks gaivus, švelnus.
Plaštakėlė išskleidė
Savo šilko sparnus.*

– Nuneški, vėjeli,
Nuneški toli,
Kur Nemunas teka,
Kur žiedai margi..

Ten viskas taip sava,
Ten mani laukai...
Ten Nemuną puošia
Gražesni žiedai.

Ajerų pavėsy,
Lelijų baltų
Tik čia savo laisvę
Aš rasti galiu.

Purienos papieviais
Lyg auksas vilioja
Laukuos vasarojai
Žaluma banguoja.

Aguonos pagiry
Lyg dega, liepsnoja.
Tai čia tu,
O miela Lietuva?

– Paukšteli mielasis,
Numesk man plunksnelę.
Žinau, po gimtinės padangę skrajoji.
Jai mano Tėvynei
Čiulbi, jai dainuoji...

*Tavą plunksnelę
Pasiėsiu, pagausiu,
Prie savo krūtinės su meile prispausiu.
Primins ji man mano gimtuosius namus,
Padangės žydrynę
Ir Merkio krantus.*

*Vaikystės pasakos, gražiausi sapnai...
– Kur gi tu, jaunyste, kur šiandien skraidai?
O nerūpestinga vaikyste mana,
Sugrįžk dar prie Merkio
Pabraidyt drauge.
Saulėlydžio auksą surinksim kartu.
Žieduose paskęsim, nuplauksim rūku.
Su tavim, vaikyste, skraidysim visur.
Tik savo Tėvynėj, o ne kitur.*

*Aplinkui čia pušelės lieknos, dailios.
Jos tarsi moja šakomis.
O viršūnės susiglaudę tarsi klausos dainos...
Ar neatklys čia protėvių, senolių užmarštis?*

*O metai nepaklūsta, skuba plūsti,
Nors metų daug, lyg debesų!
Tu neliūdėk, žilų plaukų nepešinėk,
Ranką ant širdies padėk, į veidrodį mažiau žiūrėk!..*

*Jeigu esi viena, su širdimi pasikalbėk.
Ir pasibels tada viltis į tavo vienišas duris.
Ir akys kaip jaunystėj sublizgės,
O džiaugsmas upe išsilies.*

*Pažvelk, koks žydras mėlynas dangus.
Nenusimink, jis neužgrius!*

*Jaunystę savo prisimink.
Iš jos jėgų senatvei pasiimk.*

*Be kaltės aš kalta, aš kalta!
Sutinku, sutinku!
Nes matau, kad ir tau, kaip ir man
Yr sunku, yr sunku, yr sunku.
Net akyse sūru!
Aš savaip suprantu, tu savaip supranti,
Nors aš motina, tu taip pat ja esi,
Ir žinai, ką jauti.
Ir nereikia meluot, pramanyt, išgalvot,
Nes už motinos meilę didesnės nerasi, nerasi.
Prisimink ir suvok!
„Tu manęs nemyli“, – pasakei.
„O tu manęs nemyli pasakiau!“ – pasakiau.
– Mums užtenka kartot...
Tu juk mano dukra, o aš tavo mama.
Tegul meilė mumyse neužges niekada!
Nemeluosime viena kitai!
Gal tada suprasi, kai manęs neteksi!*

Sapnas

*O buvo sapnas toks gražus...
Jis supo, lyg liūliavo mus.
Aušrai vos išskleidus sparnus,
Nutrūko sapnas nuostabus.*

*Buvai man saulės spindulys,
Vėjelio švelnaus bučinys.
Saulėlydžio tu pasaka graži
Džiaugsmo akimirka tampa.*

*Mano širdžiai kužda viltis...
Iš sutemų laimė užklys.
Sapnai lyg angelas atskris
Ir atsivers nakčiai duris.*

Pilaite!

*Tu žuvėdra, Pilaite mana.
Čia pušelių daina man miela.
Akys tavo – žydri ežerai
Tarsi šilko plaukai čia šilai.*

*Į Saulėlydį žavų brendu.
Sunkių buitį su savim nešu.
Tiktai meilę iš savo širdies
Tau paliksiu ant šakos pušies.*

*Kai padangė pasipuoš aušra.
Kai saulutė riedės danguje.
Aš atplauksiu baltame rūke
Ir nuskėsiu svaigiam ežere.
O Pilaite, aš nuskėsiu.*

O Pilaitės mieli ežerai!

*Ežerai, ežerai...
Tie žydrieji mūsų ežerai.
Kur gražesnius rasi, nupieši?
Jiems nupiešti spalvų nerasi.*

*Vandenėlis jų žydras, skaistus.
Ajerais ir lelijom kvapus.
Pasimaudyt su gulbėm gali.
Čia ir poilsį sielai randi.*

*Aplink pušis vainikas kvapus
Tarsi veidrody matosi dangus.
Čia žuvėdra kaip sniegas balta,
Lyg mergaitė balta suknele.*

*Saulėj spindi jos balti sparnai.
Širdin klyksmas įstringa ilgai,
Lyg sustingęs į toli žiūri.
Kas taip miela širdyje?*

*O pušelės čia ošia kažką...
Kas praėjo negrįš niekada.
Tik žuvėdra balta – aš tikiu –
Dar suklyks ir pamos man sparnu.*

*O bus diena, – aš išeisiu
Į amžinybę, į žvaigždynę.
Paliks tik žemiški vargai,
Priglaus dangaus mėlynė.*

*Aš išeisiu...
Pasaulyje viena teisybė.
Tai Dievo ji galybė.
Bet kaip savuosius paliksiu?
Ar užliūliuos mane ramybė?*

*Kaip aš Pilaitę užmiršiu?
O gal karste apsiversiu?
Neužmigdys manęs ramybė.*

Pilaitės koplytėlei

*Švenčiant sukaktį metų penkių,
Teikiam puokštę gražiausių gėlių,
Ne iš rožių, lelijų žiedų,
O iš mūsų karščiausių širdžių.*

*Čia kalnelis žaliaam kilime.
Aplink gėlės pačiam gražume.
Stiebias pušų jaunučių kerai,
Kiek toliau, ošia laimę beržai.*

*Ant kalvelės visai vieniša,
Visų mūsų labai mylima
Spinduliuoja kuklutė mažą
Koplytėlė mums Dievo siūsta.*

*Čia prie sienų koplyčios šviesių
Glaudžias klomba gėlių nuostabių.
Koks gražumas, koks kvapas žiedų?
Tarsi kalbanti meilė akių.*

*Saule spindinčių skaidrių langų,
Lyg vainikas iš puokščių žavių,
Puošia, juosia palangę glaudžiai
Tarsi maldą jai kužda tyliai...
Kur pažvelgsi, taip miela, jauku.
Matos triūsas čia rankų darbščių,
Kurių meilė Šventovei didi
Tarsi jūra, bekraštė, plati.*

*Ir kai nakčiai užmiega langai,
Raizgo rūpestį balti beržai:
Kaip pakeisti sunkumus rūkais,
O nesantarves šaldyt ledais?*

*Koplytėle, gyvuoki ilgai!
Tau nebaisūs graustiniai-žaibai.
Tavyj glūdi Šventoji Dvasia,
Kristaus Valgis ir Meilė tikra...*

*O Klebone, mes dėkojame Jums
Už palaiminimus, ščyrus, dosnius
Ir už rūpesčius Jūsų visus.*

*Mes Jums tiesiame savo rankas.
Tik pasveikinkit, – išgirsime mes
Daug sveikatos, idėjų naujų
Ir kad būtume visad kartu.*

*Saulutė jau šypsos.
Kyla vis aukščiau, vis aukščiau,
Auksu žerinti dangaus skliaute rudens.*

*Pilaitė man tu saulė.
Tu palaima, vis šildai
Ir laimini mano sielą.*

*O kokia man brangi,
Graži.
Mano gyvenimo paskutinė stotelė.*

*Bus viskas dar gerai.
Nesiblaškyk, širdele.
Išaus nauja diena.
Papuoš vėl veidą šypsena.*

*Berželis moja man šaka.
Saulutė glosto lyg mama.
Sakyk, širdėle, kas bloga – užmiršau.
Pažvelk, tau šypsosi saulėtekis
Taip švelniai, raudonai.*

*Dangus ten rausvas debesėlis.
– Žiūrėk, ten mažas vyturėlis!
Drebina dangų čiulbesiu savu.
Liejasi, sklinda daina vyturėlio,
Kyla į dangų, kyla aukščiau.
Leidžias į žemę plačiau dar plačiau.
O aš nukritus ant žemės mielos
Viską tą matau.
O smerekos, kaip toli jums iki tokios pasakos,
Iki tokio Lietuvos stebuklingo peizažo...*

*Aš lyg paukštė sužeistu sparnu,
Ramybės niekur surast negaliu...
O kad mokėč skaityt mintis,
Kad pasakytų man širdis,
Apšviesta atminties,
Kaip sunku kęst netiesą
Ir išgalvotas fantazijos mintis.*

Žvaigždutės

*Tylią naktį,
Naktį šventą,
Baltos snaigės*

*Tyliai krinta.
Rodos, kužda
Mums širdims:
Dievo kūdikis užgims.
Tyliai krisdamos
Į žemę
Baltos snaigės,
Rodos, šlama.
Rodos, šoka,
Rodos, žaidžia,
Su šalčiu
Padūkti geidžia.*

Jau Kalėdos

*Baltas baltas sniego takas,
Žemę gaubia paslaptis.
Senas miškas tyliai ošia,
Stebuklinga ši naktis.*

*Jau Kalėdos, jau Kalėdos,
Skamba varpas, ar girdi?
Gimė Kristus, gimė Jėzus.
Eikime pas Jį visi.
Šią žvaigždėtą šventą naktį
Skamba giesmės angelų.
Piemenėliai trimituoja.
Dievą garbina pulku.*

*Balta pusnis vis sukasi, nerimsta.
Balta pusnis į viesulą pavirsta.
Balta pusnis lyg nuotaka
Nuostabų šokių šoka balta suknele.*

*Vėjelis pakėlęs lengvutę, ją švelnia,
Prie mano lango priglaudžia lengvai,
Pasuka, paliūliuoja su daina,
Bučiuojasi, myluoja, supa ją,
Kol ji nurimsta ir nutilsta,
Prigludusi prie palangės
Ir užmiega nejučia.
Naktį užmigdo žemę pūga ir mane,
Naktis apdengia žemę žvaigždžių skraiste,
Tik neužmigdo danguje Žvaigždės,
Ji vis blizgės, kol aušra pirštais ją palies.
Pūga padangėje miegos,
O ilgesys ilgai, ilgai klajos.
Ir meilė tamsoje nakčia
Kažko ieškos, ilgėsis paslapčia.*

Motinos skausmas

*Kad galėčiau aš savo skausmą
Paversti nejudančiu šaltu ledu,
Kad galėčiau aš savo džiaugsmą sugauti
Ir pravirkti dar mažu vaiku.*

*O kad galėčiau aš vėją pažaboti
Iš vėjų keturių
Ir nuskrist kur Dniestras putoja,
Pasikelt virš smerekų laibų?*

*O kad svajonė aš būčiau?
Ar tapčiau debesėliu lengvu?
Aš į žydrą dangų pasikelčiau,
Ten, kur smerekos prie Karpatų kalnų.*

*Smerekų viršūnėmis skraidyčiau,
Po nerimstantį Dniestrą braidyčiau.
Ten ir kapą sūnaus aplankyčiau.
Ašarom smilgas apiberčiau.*

*Ramunę, apverktą nuskinčiau,
Kapą apglėbčiau, žemelės saują pasiimčiau,
Šviesiu lengvu rūku pavirsčiau
Ir sutemoj nakties išnykčiau.*

*Virš ežerų šilkiniais kaspinais skraidysiu.
Perlais rasos auštant rytui sužibsiu.
Rytui auštant rasos lašai
Tau mano ašarų takai.*

*O pušys oš,
Liūdnai šlamės.
Širdis nerims, kažko ieškos.
Kažką atras, kažką paims.*

*O gal užmirš?
O dienos eis ir nesustos.
Praėjusias dienas kartos,
Kol užmirštis užklos.*

Žolinės garbei

*Pabudo mūsų sodas
Kvapniais žiedais apvytas.
Dangum nukristum rodos
Šventą Žolinių rytą.*

*Kas pašaukė, kas pavadino
Suklupt prie žydinčios obels?*

*Kieno tas balsas mane pažinęs
Man liepė žiedui pasimelst.*

*Pašventupės rasotos pievos
Baltais žiedais apkritus
Į dangų žengė Marija
Šventą Žolinių rytą.*

*O mes visus žemės žiedus
Su perlais rasos
Prilenkim prie kojų Marijai.
Per maža dar būtų užrašas jai
Už tą didelę meilę žmonijai.*

*Už tavo ir savo likimą
Žalių bangų vyną geriu.
Už rausvą saulėlydžių tylą,
Kur aš tava saule esu.*

*Kai skausmas mus slegia beviltis, klaikus,
Leisk glaustis prie kojų tavųjų.
Pažvelk, o Marija tu, į savo vaikus,
Juk ašaras lieji dėl jų.*

*Nors vienas lašelis iš tavo akių
Į šaltas mūs širdis lai krinta,
Lai gydo skaudžias žaizdas nuodėmės
Ir švyturiu meilė tenušvinta.*

*Ramunėm skendintį,
Apvertką kapą apglėbčia,
Žemelės saują pasiimčia.
Švelniu rūku pavirsčia
Ir sutemoj nakties išnykčia.*

*Virš ežerų šiltais kaspinais skraidysiu.
Perlais rasos auštant rytą sužibsiu,
Rytoj auštant rasos lašai –
Tai mano ašarų takai.
O pušys oš, liūdnai šlamės.
Širdis nerims, kažko ieškos.
Kažką atras, kažką paims,
O gal užmirš?
O dienos eis ir nesustos.
Praėjusias dienas kartos.
Kol užmirštis užklos.*

TURINYS

Pratarmė / Angelė ŠARLAUSKIENĖ.....	3
Epigrafas.....	8
DIEVAS IR LIETUVA.....	9
KARTŪS IR SALDŪS MANO PRISIMINIMAI.....	32
PASKUTINIO METO KŪRYBA.....	84

Biekšaitė-Jezerska, Karolina

Bi-129 Žodis Lietuva sieloje ir lūpose : eilėraščių rinktinė /
Karolina Biekšaitė ; [sudarė Angelė Šarlauskienė]. – Vilnius :
Pilaitės bendruomenė, 2009. – 128 p. : iliustr.

Kn. taip pat: Pratarinė / Angelė Šarlauskienė, p. 3-6

ISBN 978-609-95075-1-4

Karolina Biekšaitė-Jezerska poetė, tautodailininkė patyrė lenkiškos, rusiškos okupacijos negandas, politinė kalinė Urale, tremtinė Sibire, didesnę gyvenimo dalį praleido Vakarų Ukrainoje. Jos eilėse didžioji meilė gimtajai žemei, jos žmonėms, amžinasis prarastos laisvės ilgesys ir viltis ją susigrąžinti.

UDK 888.2-1

Karolina Biekšaitė-Jezerska

ŽODIS LIETUVA SIELOJE IR LŪPOSE

Sudarė Angelė Šarlauskienė

Viršelyje ir leidinyje Biekšaitės-Jezerskos kūriniai

Išleido VO „PILAITĖS BENDRUOMENĖ“,
Kanto al.15-19, 06202 Vilnius

Spausdino UAB „Varosa“,
Aguonų g.17, 03013 Vilnius

**KAIP UPIŲ VANDENYS
PLAUKIA MINTYS.
IDĖJOS SKLEIDŽIASI PLAČIAI.
JUK NUODĖMĖ UŽMIRŠTI
KRAŠTA,
KURIAME AUGAI IR GIMEI!**

Karolina Bieksaitė

ISBN 978-609-95075-1-4